

POSTÁS DOLGOZÓ

A POSTÁSOK SZAKSZERVEZETÉNEK LAPJA

MÁS KÖRÜLMÉNYEK KÖZÖTT, UGYANAZÉRT A CÉLÉRT...

INTERJÚ A FRANCIA POSTÁS DELEGÁCIÓVAL

Szakszervezetünk meghívására július elején a CGT-hez tartozó Francia Postás Szakszervezet háromtagú küldöttsége tanulmányozta szakszervezetünk munkáját, a magyar postások élet- és munkakörülményeit.

A delegáció meglátogatott vidéki postahivatalokat, fővárosi nagyobb postaszerveket, intézményeket, találkozott szakszervezeti aktívakkal. A küldöttség tagjai részt vettek a hírlapterjesztő dolgozókkal közös hajókiránduláson, voltak a postás művelődési házban. Végül elnökségünk tagjaival találkoztak és elmondották, milyen benyomásokat szereztek magyarországi látogatásuk során. A küldöttség tagjai voltak Aubriot Paul, Lottier Serge, Ferrari Ange. Francia szaktársainkat felkértük, hogy rövid interjú keretében nyilatkozzanak a Postás Dolgozóknak a szerzett tapasztalatokról.

— Milyen célból tartózkodtak Magyarországon és véleményük szerint eleget tettek-e megbízatásuknak, küldetésüknek?

— Küldöttségünknek — amely a Posta és Távközlési Dolgozók CGT Országos Szakszervezet, 3 titkárból állott — az volt a fő célja, hogy főképpen a postás dolgozók életkörülményeit tanulmányozza. Feladatunk volt az önkéntes szakszervezetének eredményeit, munkáját is közelebbről megismerni. Utunk két héttig tartott. Számos hivatali, távbeszélőközpontot, oktatási intézményt, egyéb szociális létesítményt és postásudultot látogattunk meg. Beszélgettünk a posta vezérigazgatójával és az önkéntes szakszervezetének vezetőségével. Mindenütt meleg, testvéri fogadtatást tapasztaltunk. Tetszés szerint tehetünk fel mindenféle kérdést, amelyekre őszinte választ kaptunk. Úgy véljük, utazásunk gyümölcsöző volt, s elértük azt a célt, amiért Magyarországra jöttünk.

— Szeretnénk hallani egy-két maradandó élményükről!

— Szövetségi irodánknak hazatérünkkel beszámolunk küldetésünkről és természetesen a francia postás dolgozóknak is elmondjuk az itt látottakat, hallottakat. Az a véleményünk, hogy az ilyen utazások erősítik a francia és a magyar postások közötti barátságot. Erősíti a népeink közötti egyetértést ez a törekvés, s így mi is hozzájárulunk a béke megőrzéséhez.

— Két dolog hatott ránk különösen utazásunk során. Elsőként az önkéntes eredményei a szociális létesítményeket illetően. Üdülőket, bölcsődét, gyermeküdülőket, sportlétesítményeket, üzemi éttermeket és konyhákat látogattunk meg. Mindezekben azt a törődést láttuk, amely megnyilvánul a dolgozók és családjaik iránt. Ezek az eredmények tökéletesen mutatják: mit érhetnek el a dolgozók, ha kezükben tartják a hatalmat.

— A másik nagy hatás, mely eltöltött bennünket, az önkéntes új városa: Dunaujváros. Ez a város szimbóluma a szocialista építésnek. Örömmel vettük át az emléktáblát, amelyet e fiatal város alapításának 15. évfordulójára adtak ki.

Végző következtetésként el kell mondanunk: sajnáljuk, hogy az idő oly gyorsan elszaladt, de vissza kell térnünk a mi karakterünkre, francia postásaink közé. Mi az önkéntestől eltérő feltételek között végsősoron ugyanazt a harcot vívjuk, ugyanannak az eszmének szellemében, amelyet maguk is vallanak.

— Végezetül — de nem utolsósorban — engedjék meg, hogy szakszervezeti szövetségünk nevében üdvözljük a magyar postásdolgózókat. Elhoztuk nekik a francia postások forró, baráti jókívánságait az egyre jelentősebb sikereikhez, amelyeket azon az úton haladva aratnak, amelyet választottak — fejezte be a küldöttség a kérdéseinkre adott válaszokat.

— bgy —

KITÜNTETÉSEK

A Népköztársaság Elnöki Tanácsa az árvízvédekezés során tanúsított helytállásukért Pataki Ferenc postaműszaki ellenőr fenntartási üzemvezetőnek (Pécs, Postaigazgatóság) és Vörös Emil postaműszaki kezelő, vonalfelügyelőnek (Sopron, Postaigazgatóság) a

MUNKA ÉRDEMREND bronz fokozata

kitüntetéssel adományozta. Egyidejűleg az Országos Vízügyi Főigazgatóság az árvízvédekezés során végzett kiemelkedő munkájuk elismeréséül — a magyar forradalmi munkáspárt 1019/1965. (VI. 20. számú) határozatával alapított

ÁRVÍZVÉDELEMÉRT érmek

adományozta az alább megnevezett postás dolgozóknak:

BUDAPESTI VIDEKI POSTAIGAZGATÓSÁGON:

Balázsházy János műszerész, Barabás György hálózatszerelő, ifj. Danczi Kálmán vonalfelügyelő, Gaics Ferenc hálózatszerelő, Gerencsér Jenő hálózatszerelő, Gulyás Ferenc vonalfelügyelő, Gyenes János kábelvezető, Horváth Endre szállítási csoportvezető, Kovári József karbantartó technikus, Lakatos Jenő hálózatszerelő, Mikolczi István fenntartási üzemvezető, Mócsa János karbantartó technikus, Nagy Béláné igazgatóság vezető, dr. Pajor Ferenc postakezelési csoportvezető, Popellár András hálózatszerelő, Szabó István műszerész, Szabó Mihály művezető, Szántó László fejlesztési igazgatóhelyettes, Szász M. István vonalfelügyelő, Szedlacsák Árpád hálózatszerelő, Urai Győző hálózati és berendezési csoport vezető, vez.

Valkó Ferenc vonalfelügyelő, **POSTA KÖZPONTI KÁBELÜZEMNEL:** Bakó Imre kábelmunkás, Bús János kábelmunkás, Czövek Ferenc kábelvezető, Csaba Sándor építészvezető, Csep Pál munkavezető, Földy Gyula építészvezető, Holló Béla munkavezető, Kiss Balázs Vendel kábelmunkás, Kiss József nagyvezető, kábelmunkás, Kocsi István segédkábelvezető, Miskó Henrik építészvezető, Németh Károly kábelvezető, Nyíri József kábelvezető, Ömbödi Lajos kábelmunkás, Samóczy István segédkábelvezető, Szabó István kábelvezető, kábelmunkás, Szilaukó János kábelvezető, Tomerle József kábelvezető segítő.

PECSI POSTAIGAZGATÓSÁGON:

Bali József szakaszkezelő, vonalfelügyelő, Bereczky Zsigmondné távbeszélőkezelő, Csákány Zoltán gépkocsivezető, Faluhelyi Ferenc hivatalvezető, Fazekas József postahivatalvezető, Hockstok Ede József állandó helyettes, Hodoscsek Károly távirdamunkás, Horváth László távirdamunkás, Karsai Gyuláné távbeszélőkezelő, Kiss Pál vonalfelügyelő, Kollár János kábelvezető, Kovácsics Mátyásné távbeszélőkezelő, Makai Ferenc kábelvezető, Mohai Zoltán távbeszélő üzemvezető, Mohai Zoltánné távbeszélőkezelő, Németh István művezető, Pécsi József szakaszkezelő, vonalfelügyelő, Széllár Ferenc szakaszkezelő, vonalfelügyelő, Veszprémi István gépkocsivezető, Zathureczky Lászlóné távbeszélőkezelő.

SOPRONI POSTAIGAZGATÓSÁGON:

Dani Ferenc vonalfelügyelő, Halász Ferenc művezető, Horváth István fenntartási üzemvezető, Koller József üzemtechnikus, Kovács Lajos vonalfelügyelő, Kozma Antal vonalfelügyelő, Markó Lajos vonalfelügyelő, Mező Béla vonalfelügyelő, Mező Imre alközponti csoportvezető, Zentai László kábelvezető.

BUDAPESTI TÁVBESZÉLŐIGAZGATÓSÁGON:

Bikfi János vonalépítő, Elpl József alközponti szerelő, Fekete István művezető, Gyöngy István szerelő, Hajdu Ferenc építési osztályvezető, Kádár Gyula üzemvezető, Koczó Jánosné üzleti előadó, Koppány József érpárbeszélő, Kroó János építési osztályvezető, Szabó János ügyviteli igazgatóhelyettes, Szalamonidesz László alközpont tervező, Tarlós Ferenc forgalmi előadó, Varga Miklós érpárbeszélő, Váradi László műszerész.

HELYKÖZI TÁVBESZÉLŐIGAZGATÓSÁGON:

Hudecz Éva távbeszélőkezelő, Koch Dező műszerész, Mecseri Ernő fenntartó technikus, Rátki Istvánné távbeszélőrendező, Sipos János műszerész.

RÁDIO- ÉS TELEVÍZIOMŰSZAKI IGAZGATÓSÁGON:

Koroknay András technikus, Németh József kékesi tv-állomásvezető, Sipos Béla zavarvisszafogó.

G. SZABÓ LÁSZLÓ

AUGUSZTUS 20

Lányok gyöngyöző kacajával,
kombájnok csattogó dalával,
távíródrótok zsongásával
köszöntünk, augusztusi nap —
te, harcos évek szürke gőzén
áttűző, harsogó verőfény!
Szép életünk akkor lett törvény —
derűsebb, dúsabb, gazdagabb.

Közben ránk tört szenny, gyalázat:
a csatorna egekre lázadt
s vélve, hogy újra leigázhat
fejekbe zúrvart kavart...
De szilárdnak maradt s dörögve
sújtott le a munkások ökle —
s most úgy épít már, hogy örökre
elűzzön felleget, vihart.

Hazám! Tömr sorunk vigyáz rád,
hogy új kohóink büszke lángját,
lányok gyöngyöző kacagását
ne fojthassa el soha vér!
Alkotmányunknak szellemében
újjaszülöt, drága népem,
légy mindennap csatára készen
békédért, szabadságodért!

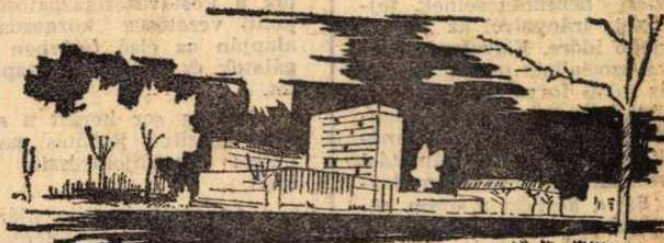
Az árvízkarosultakért

Az árvízkarosultak megsegítésére indított országos akció eredményeként a postás dolgozók is jelentős összegekkel járultak hozzá a karosultak megsegítéséhez. A Posta dolgozói — nem végeleges felmérés szerint — eddig 2 372 021 forint összegű segítséget ajánlottak fel e nemes célra.

Szakszervezetünk Központi Vezetősége és Elnöksége ezúton is köszönetet mond az akció lebonyolításában részt vett megyebizottságok, járási csoportok, valamint a hivatali és üzemi szakszervezeti bizottságok tisztségviselőinek, akik e szép eredmény elérésében közreműködtek. Külön köszönet illeti a postás dolgozókat, akik megértve az ilyen fontosságát, forintjaikkal hozzájárultak az árvízkarosultak anyagi megsegítéséhez, a lakosság bekövetkező kárait megelőző helyreállításához.

Külön ki kell emelnünk a Komárom, Szabolcs megyei és a budapesti szakszervezeti bizottságok jó munkáját, melynek eredményeként az említett területeken az előzetes becsléseket jóval felülmúló összegek folytak be.

Mi a 100-as objektum?

A Postás Dolgozó júliusi számában közöltük szakszervezetünk központi vezetősége ülésén elhangzott beszámolót, amelyben szó volt arról is, hogy épül a 100-as objektum.

„Mi a 100-as objektum?” — kérdezték sokan olvasóink közül. Röviden választ adunk a kérdésre.

Lényegében olyan épületkomplexum, amelyben majd helyet kap a Bp. 100-as postahivatal, a központi munkásszállás, a Felsőfokú Távközlési Technikum, a Posta Oktatási Központ és az utóbbiak diákinternátusa. Az építkezés, amelynek összköltsége kb. 36,5 millió Ft lesz, még ebben az évben elkezdődik az Üllői út és a Ceglédi út sarkán.

A központi munkásszállásban csak férfiak részére 300 férőhely lesz. Helyet benne kizárólag a változó munkahelyen alkalmazott fizikai munkások kapnak. Az épület toronyház jellegű, s beosztása minden kulturális és szociális igényt kielégít majd. Lesz pl. házi mosoda is.

A Bp. 100-as kézbesítőhivatal a IX. kerület postai ellátását fogja javítani. Ezt indokolta teszi a városrész rohamos fejlődése is.

Az oktatási intézményeket illetően előadótérme, szertárak, laboratóriumok állnak majd a tanulók rendelkezésére.

Az oktatási intézmények nappali tagozatának hallgatói részére 220 férőhelyes internátus alakítanak ki az épületkomplexumban. Orvosi rendelő, kultúrterem, könyvtár és mozgalmi helyiségek létesítésére is sor kerül. Korszerű konyha lesz s önkiszolgáló rendszerű étterem.

Maur Emil

„A magyar postás szaktársaink egészségére...” Hangulatkép a francia delegáció hajókirándulásáról

Az OSZSZ tagországok postaügyi minisztereinek pekingi értekezlete

Interjú Rontó Tibor postavezérigazgató-helyettesével

Június 21-től július 15-ig Pekingben tartották meg az OSZSZ tagországok postaügyi minisztereinek VI. értekezletét. A magyar delegációt **Horn Dezső**, a közlekedés- és postaügyi miniszter első helyettese vezette. Tagjai voltak: **Rontó Tibor** és **Nemes Sándor** postavezérigazgató-helyettesek, **dr. Wurm Ferenc** (VIG) postaszakszervezet vezetője, **dr. Benkő József** (VIG) nemzetközi osztály-vezető, **Almássy György** főelőadó és **Módos Elemér** főmunkatárs.

A szocialista országoknak a postaforgalom és a távközlés terén együttműködő szervezete a KGST megalakulása után 1957-ben Moszkvában jött létre. Az alapokmány szerint a szervezetet a postaügyi miniszterek értekezlete irányítja. A tanácskozások közötti időszakokban egy-egy megbízott igazgató vezeti az OSZSZ ügyeit. Ez ideig miniszteri értekezletet 1958-ban Prágában, 1959-ben Berlinben, 1961-ben Varsóban, 1963-ban Budapesten, most pedig Pekingben tartottak.

A magyar delegáció hazatérte után felkerestük **Rontó Tibor** postavezérigazgató-helyettesét, hogy a Postás Dolgozó olvasói részére tájékoztatást kérjünk a pekingi értekezletről.

— **Mi a célja a szervezettel, és mi volt a célja a pekingi konferenciának?**

— Az OSZSZ célja, feladata: szociális, tökéletesíteni a szocialista országok postai és távközlési forgalmát, annak fejlesztését összehangolni, azok tudományos együttműködésében részt venni, felkutatni és bevezetni a legmodernebb munkamódszereket, berendezéseket. Pekingben is ez irányokban folyt az értekezlet munkája. A szövegezési bizottságon kívül hat munkabizottság dolgozott, ezek elnöklését más-más ország képviselője látta el.

— **Milyen eredmények, javaslatok születtek a tárgyalásokon?**

— A vezetékes távközlés ügyeivel foglalkozó bizottság például összegezte azokat az intézkedéseket, amelyeket a nemzetközi távközlési kapcsolatok összehangolásának megvalósítása céljából kell bevezetni. Vonatkoznak ezek a mérések, a személyzet nyelvismertére, a tartalék áramkörök biztosítására. A miniszteri értekezlet javaslatot fogadott el az OSZSZ tagországok távközlési berendezéseinek fejlesztési irányairól az 1970-ig terjedő időre. Figyelembe véve a szocialista országok egymás közti forgalmát, javaslat született a tagországok nemzetközi távközlési forgalmának kiépítésére és irányítási útjainak meghatározására. Ezt a kérdést a soron következő miniszteri értekezlet tárgyalja meg. Vizsgálták a televíziós műsorcsere kihasználásának lehetőségeit, s az erre vonatkozó tanulmányokat folytatják. Ugyanígy tanulmányozzák a színes televízió problémáját, s a tanulmányok eredményeit Moszkvában szakértők tárgyalják majd meg.

— **A műszaki tudományos együttműködés főként a postai és távközlési kutatóintézetek összehangolt munkájában nyilvánul meg. Az ezzel foglalkozó munkabizottság elhatározta, hogy a legközelebbi miniszteri értekezlet a kutatóintézetek megállapítását a távközlési berendezések műszaki követelményeit, amelyeket az ipar képviselőivel is egyeztetnek. Ezek után kerülhet csak sor a távközlési berendezések gyártására.**

— **Az egységes gépesítési rendszerek racionális alkalmazásához szükségesíteni kell a postai szabályzatokat is. Egyelőre az ajánlott küldemények, a postai csomagok és**

utalványok egyszerűsített kezelési szabályait kell kidolgozni. A legmodernebb levélszétosztógépek irányítási számrendszer alapján működnek. Ilyen számrendszer kidolgozásával minden ország foglalkoznia kell. A Német Demokratikus Köztársaságban már bevezették. Mivel tehát tapasztalatokkal önkéntes rendelkeznek, vállalták az ez irányú javaslatok előkészítését.

— **A postagazdálkodás kérdéseivel foglalkozó munkabizottság többek között a posta és távközlés fejlesztésének általános távlati tervét készítette el. Megvitatták a posták önköltségszámítását, a gazdasági tervezést, szervezés legújabbban kifejlesztett matematikai módszereinek alkalmazását. Ezzel kapcsolatban a lengyel postagazdálkodás tapasztalatait ajánlották és fogadták el. Az értekezlet fontosnak tartotta a postagazdálkodással kapcsolatos munkák közös kidolgozását a jövőt illetően is.**

— **A miniszteri értekezlet egyhangúlag elfogadta a Kuba Köztársaság felvételi kérését. Így a tagországok száma tizenháromra növekedett. Elfogadtuk a román postagazdálkodás meghívását. 1967-ben a VII-ik miniszteri értekezlet a Román Népköztársaságban rendezik meg.**

— **Szeretnénk hallani a kínai nép életéről, elményeiről.**

— **A megfelelő választ a Pekingi Forradalmi Múzeum látogatása adja. A kiállítási tárgyak, képek nyomán összehasonlíthatjuk a forradalom előtti Kína életét, hosszú harcot, amelyet a gyarmati sorsból való felemelkedésért vívott. Láttuk az eredményeket. De a hétszázmillió Kínai Népköztársaságnak ma is sokat kell küzdenie mind az ipari, mind a mezőgazdasági fejlődésért. Láttunk egy óragyártást, importált gépekkel dolgoznak. Izléses, finom kivitelű karórákat készítenek. Postal, távközlési berendezéseket állandóan tökéletesítenek. Például az izléses távbeszélőfülkébe belépve a villany önműködően gyullad ki, s a felszerelt ventilátor működni kezd. Voltunk a Központi Táviróhivatalban is. Nem**

könnyű itt a munka. Sok ezer írásjelet használnak, éppen ezért a kínai írásjelekkel írt szövegeket előbb öt számjegyből álló kódokra írják át, s csak ezeket továbbítják. A rendeltetési hivatal a számjegyeket visszafordítja írásjelekre, s így kézbesítik a címzeteknek. Megnéztük a Nagy Falat, amely évszázadokon át védelmezte Kínát a külső ellenségtől. Voltunk a leltűnt kínai császárok színes palotáiban. Az Egi Harmonia templomában kilenc oszlopot számoltunk meg, s kilenc lépcsőn jutottunk a templomba. Vendéglátóink elmagyarázták, hogy az egyjegyű számokból álló számok legmagasabbja a kilences. A kilenc oszlop, kilenc lépcső a császár hatalmára emlékeztet. A Nyári Palotában megcsodáltuk az egyik császárnő élethű portréját. Ujjain húsz centiméterre megnövesztett körmeikkel. Vajon milyen tevékenységre voltak alkalmasak az ilyen karmokkal díszített kezek?

— **Harmincot, harminchat fokos volt a meleg. Éjszaka sem lett hűvösebb. Az üléstermekben ventilátorok tették elviselhetővé a levegőt. Időnként illatosított hideg vízzel átitatott kendőcskékkel szolgálták, hogy hűsítsük magunkat.**

— **Az ételekről? A kínaiak valóban nagyon finnyosok. Sokan ok nélkül féltek a kínai ételektől. A hazaiak úgyesen használják a pálcikákat, az európaiak már kevésbé, éppen ezért kést, villát is adtak a terítékhez.**

— **Végeztél ki kell jelenem, hogy kínai szaktársaink gondos szervező munkával készültek a nagyszabású értekezletre. Nagyszerűen működött a tolmácsszolgálat. A kínai szakértők alaposan felkészültek a munkabizottsági tárgyalásokra is. A tanácskozás a barátság és kölcsönös megértés légkörében folyt le. Eredményesen járult hozzá az OSZSZ tagországok postai és távközlési kapcsolatait, valamint a műszaki tudományos együttműködés további javításához, a kölcsönös megértés elmélyítéséhez — fejezte be Rontó Tibor postavezérigazgató-helyettes kérdéseinkre adott válaszait.**

(B. Gy.)

ELNÖKSÉGI ÜLÉSÜNK

Szakszervezetünk elnöksége július 29-én tartotta esedékes ülését. Elsőként megvitatták, illetve elfogadták a Postavezérigazgatóság tájékoztatója és a központi vezetés közgazdasági osztályának jelentése alapján az első félévben végrehajtott normafelülvizsgálatok és rendezések tapasztalatairól szóló beszámolót.

Ezután sor került a szervezési- és káderosztály által készített jelentés megtárgyalására. A jelentés az üzemi nyugdíjelőképző bizottságok tevékenységéről szólt.

Az elnökség vita után elfogadta a budapesti bizottság tájékoztató jelentését, amely a Budapesti Postagazdálkodás területén dolgozók munkakörülményeinek helyzetéről, a törvényesség betartásáról szólt.

A Budapesti Bizottság hírei

Szakszervezetünk Központi Vezetőségének legutóbbi ülése után, a határozat alapján a Budapesti Bizottság megtárgyalta a budapesti postás dolgozók munka- és egészségvédelmi helyzetét.

Megállapította, hogy az utóbbi években a munkakörülmények területén javulás tapasztalható. Részint ennek tudható be, hogy a balesetek száma öröndetesen csökkent. A további javulás érdekében a Budapesti Bizottság a következő határozatokat hozta:

— a szakszervezeti bizottságok a II. félévben tüsszék napirendre az üzemek, hivatalok munkavédelmi helyzetét,

— vizsgálják felül a 39/1963. számú kormányrendelet végrehajtását a kártérítések kifizetésével kapcsolatban,

— ellenőrizzék az üzemekben, hivatalokban a balesetelhárítási oktatásokat és fordítsanak nagyobb gondot az üzemi balesetek bejelentésére és kivizsgálására.

☆

A művelődési háztól kapott értesülés szerint a PEKÜ munkája alapján lehetővé vált, hogy a kitűzött határidő előtt már augusztus 12-én az étterem, a barnaszoba, valamint a büfé ismét a postás dolgozók rendelkezésére állt.

A közönségszervező

Nem valami tetszetős cím: A közönségszervező. Nem is valami hálás társadalmi megbízatás, tisztesség. Mégis, ha jobban szemügyre vesszük, mit takar ez a szürke szó, érdekes tapasztalatokat szerezhetünk.

Albert Béla még nincs negyvenéves, de már huszonkét éve dolgozik a Budapest 62 sz. postahivatalnál. Jelenleg mint gazdaság és gondnok. A budapesti kulturális bizottság tagja, a Budapest 62 sz. postahivatal kulturális elnöke. Tizenegy éve közönségszervező is.

Nincs könnyű dolga. Gondoljuk csak meg: a kézbesítők kora reggeltől délutánig kint járnak, este bizony nem mindig van kedvük felöltözni, színházba menni. A váltott műszakok is megnehezítik sokak számára a programtervezést. Hetekre előre nem tudják, hogyan alakul majd a szolgálat. Sokan járnak be vidékről is. Albert Béla odaadó ügyszeregete mégis eredményekre utal. A Budapest 62 sz. hivatalból sokan járnak színházba, Operába. Számok bizonyítják ezt. Ezen kívül körülbelül három-, négy- és színházjegy, tíz-tizenöt operaházi és Erkel-bérlet is gazdára talált. Pedig a bérlet nehéz dolog a már említett szolgálati beosztás és más okok miatt.

— **Ismerni kell az embereket! — mondja Albert Béla. — A tizenegy év alatt sikerült tájékozódnom: ki mit szeret, melyik színházba jár szívesen, kik a kedvencei? En olyan darabokhoz veszek és ajánlok jegyet, melyeket magam is láttam és tudom, hogy tetszeni fognak. Ebben az évadban például a József Attila Színház darabjait aratták a legnagyobb sikert nálunk. Tudom, hogy ki szereti a komoly, társadalmi mondani- valójú darabokat, s ki az, aki még a könnyű műfaj, a látványos operett, a zenés darabok iránt érdeklődik. Ismerni az emberek érdeklődését, igényét, időben tájékoztatni a bemutatókról, elengedhetetlen szerintem. A színház est utáni beszélgetések is igen fontosak. Érdeklődni kell, tetszett-e a darab, jó helyen ültek-e? Talán túl szimplán hangzik, de nem az: ha látják, hogy nem csak addig érdekelt a dolog, amíg eladtam a jegyet, hanem azután is, megnő irántam a bizalom.**

Legközelebb már ök fordulnak hozzám, kérdik, hallgatják, mit ajánlok. Olykor nemcsak megbeszéljük egy-egy munkatársammal a darabot, hanem meg is vitatjuk, és ez hasznos tapasztalatokat ad.

Az érdeklődés felkeltésének bevált módszere, hogy a szakszervezeti bizottság által vásárolt jegyekkel sokszor olyan aktívakat jutalmaznak meg, akik még nem, vagy csak ritkán járnak színházba. Egy-egy jó darab, előadás vonzóereje máris jelentkezik abban, hogy a megjutalmazottak mind gyakrabban vásárolnak nálam jegyet. Ezt a tábort szélesítik a szocialista brigádok részére szervezett színházlátogatások is.

Sokoldalú, hasznos munkáját másfél évtizedes közönségszervezői eredményéért Albert Béla megkapta a „Szocialista kultúráért” kitüntető jelvényt. Megeredemle, megszolgált érte!

V. I.

A szocialista brigádok és a tagok több fokozatú kitüntetéséről

Az elmúlt évek során a szocialista brigádmozgalom nemcsak igazi tömegmozgalommá vált, hanem a munkaverseny egyik legnépszerűbb formája lett. Így van ez a posta területén is. Ez évben a szocialista címért 1226 versenyző brigádban 10 903-an dolgoznak.

De évről évre nő azoknak a brigádoknak a száma is, melyek elnyerték a címet. Eddig — a termelési tanácskozások döntése alapján — 527 brigád — 5241 fő — birtokosa a kitüntetésnek.

Egyre több az olyan kollektíva — nemcsak a posta, de valamennyi szakma területén —, amelyeknek nem egyszerű vagy kétszer, hanem a folyamatos teljesítés következtében többször is odaítélték a címet. E brigádok részéről egyre gyakrabban merült fel az a jogos igény, hogy azokat a szocialista brigádokat, valamint tagjaikat, akik több éven át folyamatosan elnyerik a címet, magasabb erkölcsi elismerésben részesítsék. Legutóbb a szocialista brigádszervező II. országos értekezlete így értelemben foglalt állást. (1965. március 19—20.)

Megjelent a SZOT elnökségének 38/1965. (V. 29.) számú határozata, amely már rendszeresíti a több fokozatú kitüntetését.

A határozat mindenekelőtt rögzíti, hogy a cím első, illetőleg második alkalommal történő adományozásának jelenlegi rendszere továbbra sem változik, vagyis a korábbi irányelvek változatlanul érvényben maradnak. Azt a brigádok tehát, amelyek első alkalommal kapja meg a szocialista címet, nagy alakú oklevéllel, folyamatos teljesítés esetén két év után nagy alakú oklevéllel és zászlóval kell kitüntetni.

Ugyancsak nem változik az ismertett két esetben a brigádatagokat megillető kitüntetések adományozásának módja és formája sem, amennyiben a brigád a szocialista címet elnyeri, illetve megtartja. Az első év után kis alakú oklevéllel, a második év után pedig jelvénnel és kis alakú oklevéllel azokat kell kitüntetni, akiket erre a brigád érdemesnek tart. Elfordulhat ezek szerint olyan eset, amikor a brigád elnyeri a címet, de nem minden tagja kapja meg a kitüntetést, bár a cél vitathatatlanul az, hogy a kollektíva valamennyi tagja egyenlően is méltó legyen a kitüntetésre.

A magasabb erkölcsi elismerést jelentő kitüntetésnek három fokozata van: bronz, ezüst és arany. A határozat szerint a bronz fokozatú kitüntetést 4 év után, az ezüstöt 6, az arany fokozatú pedig 8 év után adományozhatják azoknak a brigádoknak és tagjaiknak, akik megszakítás nélkül birtokosai a szocialista címnek.

A szocialista cím folyamatos kitüntetés a brigádoké, az adományozandó bronz, ezüst vagy arany plakett jelképezi. A brigádok működésének folyamatosága abban az esetben is megmarad, ha a tagok személyi összetétele megváltozik. Ilyen esetek lehetnek nyugdíjazás, átszervezés, brigádok létszámának növekedése stb. A magasabb kitüntetés jelképező plaketteket tehát ezekben az esetekben is megkaphatják a brigádok, amennyiben az egyéb feltételeknek maradéktalanul megfelelnek.

A szocialista brigádmozgalomban való megszakítás nélküli részvételük időtartamától függően a kollektíva egyes tagjainak a különböző fokozatú jelvényeket kell adományozni. Négy év után bronz-, hat év után ezüst-, tíz év után aranyfokozatú jelvényt.

Az előzőkből értelemszerűen adódik, hogy a kitüntetés fokozat érvényessége abban az esetben is megmarad, ha az egyik brigádból a másikba helyeznek át brigádatagot, illetőleg a brigádatagok köréből önként kéri az áthelyezését.

Lényeges az is, hogy az időközben nyugállományba került dolgozók folyamatosan megkaphatják a szocialista brigádjelvényt megfelelő fo-

kozatát, amennyiben a volt brigádjukkal kapcsolatuk nem szakad meg.

Azokban az esetekben, amikor a munkaadó rendelkezése alapján kerülnek el a dolgozók a brigádból, és új munkahelyükön nincs módjukban részt venni a mozgalomban, az addig elért fokozatot megtarthatják.

A határozat rendelkezése szerint, amennyiben a termelési tanácskozás nem itéli oda a címet, a szocialista brigádok és tagjaik az addig elért fokozatok plakettjeit és jelvényeit ugyancsak megtarthatják. A folyamatos visszaszerzésére is módot ad a határozat, azonban a magasabb kitüntetésre a szocialista cím újlagos elnyerésétől számított két év múlva válik jogosulttá a brigád. Pl. ha egy bronzplakettes brigád 1965-ben nem teljesíti a vállalásokat, úgy részére 1966-ban nem itélik oda a szocialista címet. 1966-ban ismét teljesítik a feltételeket, s így az 1967. év elején újabb elnyerik a szocialista címet. A magasabb (ezüst) kitüntetést csak két év múlva, vagyis 1969. év elején kaphatják meg.

Az elmondottakból kitűnik, hogy a több fokozatú kitüntetések adományozásához szükséges időt, valamint a folyamatos elbírálásának feltételeit — mind a brigádok, mind tagjaik számára — úgy alakították ki, hogy azok kellő vonzóerőt gyakoroljanak és megfelelően méltányolják a szocialista kollektíva összekovácsolása érdekében kifejtett munkát.

Figyelemre méltó a határozatnak az a rendelkezése is, hogy a brigádok és tagjaik egyaránt visszamenőleg is jogosultak a magasabb fokozatú kitüntetésre. Ebből a szempontból 1959. január 1-től lehet az időpontokat figyelembe venni.

A szocialista cím odaítélése minden évben a termelési tanácskozás döntési jogkörébe tartozik. A magasabb fokozatú kitüntetésre csak ezután kerülhet sor. A helyi szakszervezeti bizottság és a szakszervező együttes javaslatára a bronz fokozatot a szakszervezetek megyei tanácsa, illetőleg a szakszervezetek budapesti tanácsa, az ezüst fokozatot szakszervezetünk elnöksége, míg az arany fokozatot a SZOT elnöksége adományozza. A javaslatokat minden évben március 1-ig vagy április 2-ig kell felterjeszteni. Az érdeklét szervek a kitüntetésekéről évente két alkalommal döntenek, s ezután április 4-e vagy május 1-e alkalmából ünnepélyes keretek között kell átadni azokat az érdekelteknek.

A szakszervezeti bizottságokra a SZOT határozatának végrehajtásából fontos tennivalók hárulnak, mivel az ő feladatuk a több fokozatú jogszabályokra vonatkozó nyilvántartások vezetése. Ezeket tehát pontosan készítsék és egyeztessék a szakmai vezetéssel. A megvonásra vonatkozó javaslatlétet is hatáskörükbe tartozik. Pl. elmarasztaló fegyelmi, bírósági határozat stb. esetében.

A határozatból adódó feladatokat maradéktalan ellátása azért is maradásra, mert a szocialista brigádok és tagjaik számára biztosított magasabb erkölcsi elismerés helyes alkalmazása tovább növeli a mozgalom hatékonyságát.

Kovács-Sütő

A Postás Művelődési Ház

színvonalas

kultúrműsorokkal, hangversenyekkel

várja a postás dolgozókat

Randevú 100 nővel – egyszerre

• Javulnak a munkakörülmények. Nem lehet mindenben egyenjogúság!

Jó sorsom úgy hozta, hogy találkozhattam a Budapesti Tavbeszélő Díjbeszedő Hivatal dolgozóival. Csupa fiatal nő dolgozik itt. Legtöbbjük 20–25 éves. Mégis munkájukról beszéltek legtöbbször:

— Mi az, amiért szereti munkahelyét és közvetlen vezetőit? — kérdeztem Kovács Ilonát, a díjszámlázóban.

— Jólesik, hogy törődnek velünk, s vezetőink ugyanazokkal a gondokkal küszködnek, mint mi. Tetszik, hogy jó munkaszellemet sikerült kialakítani, hogy megértők a kollégáink. Ha valaki bajba kerül, szívesen segítenek, ha másként nem, hát helyettesítéssel. Jó dolog az is, hogy a szakszervezeti bizottság kirándulásokat szervez. Utómunka után jól jön a mozgás a szabad levegőn.

E munkatéremben az év elején (megírta a Postás Dolgozó), még száz nő dolgozott összeszűfölv. Mozdulni alig lehetett az íróasztaloktól. A gépszámlázók (negyven fő) egyetlen kézműs állt a rendelkezésükre.

— Azóta sok minden történt, illetve történik — magyarázza Keserű György, a hivatal vezetője.

A beosztott dolgozókkal együtt ő is örül annak, hogy sikerült egy újabb termet szerezniük. Így a száz főnyi létszám körülbelül hetvenre csökkent a díjszámlázóban. Persze tudják — ez nem sok, de mindenesetre javultak a munkakörülmények. Készül a gépszámlázók új helyisége is. Izléses, különböző pásztékszínű valkidfestés, vadonatúj parketta jelzi, hogy rövidesen megszűnik a jelenlegi áldatlan állapot.

— Ebből a részből új öltözőt építünk, zuhanyozókkal — mutatják. — Ha az év végén eljönnek hozzánk, már láthatják erőfeszítéseink eredményeit...

Valahogy így képzeljük el mi is, ahogyan reagálni kell a bírálatra. A Postás Dolgozó ugyanis mindezeket a hibákat, a dolgozók valamennyi jogos kérését szóvá tette januári és februári számában. Akkor még egy-egy konkrét megjegyzésre csak magyarázkodás volt a válasz.

Megérdemlik, hogy gondos-

kodjanak róluk, hiszen bármennyire is fiatalok, nagyon is megfontoltak. Jól tudják, ilyen vagy olyan magatartásuk gyakran politikai jelentőségűvé válhat. Ok ugyanis a nap minden percében kapcsolatban vannak a lakossággal, a távbeszélőfizetőkkel. Nem mindegy, hogy az ideges reklamálónak, gyakran hitetlenkedőknek milyen választ adnak.

Kovács Zsuzsa díjszámlázó például 2300 egyéni előfizetővel dolgozik, s a tarifamódosítás óta megnövekedett azok száma, akik úgy gondolják, hogy kevesebbet beszéltek, mint amennyit a számlázógépek jeleznek. Sok türelemre, megértésre van szükség, amíg megmagyarázzák, hogy a gép nemigen téved, s talán a kisfiú vagy a kislány hallgatott több mesét, mint amennyiről a szülők tudnak.

Nézzük a füzetet, amelyben nyilvántartják a reklamációkat. Július 16-án például több mint száz ideges embert kellett megnyugtanni, hogy nem számlázta többet, mint amennyit beszéltek az állomásukról. Több mint száz elégedetlen ember egy műszakban! Nem csekélység. Előfordul, hogy egyetlen reklamálóknak 20

helyről kell összegyűjteni az adatokat, mire választ adhatnak.

— Óvatos, higgadt, türelmes válaszokat kell adni, hiszen a posta becsületéről van szó — tájékoztat Törőcsik Jánosné.

— A legtöbb nyugtalan embert csak udvarias válasszal lehet lecsernélni.

Minden gondoskodásért hálások a fiatalok, akiket annyiszor ért már a vád, hogy csak követelődzni tudnak és meg gondolatlanok. A Díjbeszedő Hivatal dolgozói (de nem csak ők), percenként bizonyítják, hogy lehet és kell bízni bennük. Elismeréssel szólnak a legutóbbi fizetésrészéről is. Szóva teszik például, hogy a létszámtervek megállapításakor — megítélésük szerint —, nem veszik eléggé figyelembe azt, hogy „női” hivatalról van szó.

Egy nő nem azonos egy férfivel — mondják.

S ilyenkor nem az emberi teljesítőképességre gondolnak, hanem arra, hogy egy nő szülhet, beteg lehet a gyermeke, egyszerűen gyakrabban kénytelen távol maradni munkahelyéről, mint egy férfi. Ezzel a létszámtervek elkészítésekor bizony számolni kellene. Zsidai Pál

Sétál a hajó a Dunán

Esti hat óra van. A Dunaparthoz még engedelmesen simul a hatalmas hajó. A motorok már dohognak, úgy tűnik, idegesek, türelmetlenek, megszojták a pontosságot, nem értik, miért a késedelem, e szokatlan jelenség?

Tíz perc telik el, vége a túrelmi óráknak, ki nem jött, maradt, lassan mozdul a nehéz test, mint lomha állat szusszan, s dohogva indul, óvatosan távolodik a parttól.

Négyszáz ember van a hajón. A Budapesti Postaigazgatóság Hírlapterjesztő Üzeme már szinte hagyományosnak tekinthető, évenként megismétlődő hajókirándulásának résztvevői ülnek körben a korlátok mellett. Nézik a barát-ságosan fodrozó, megszédült Dunát, amely most ismét dogosan blue Donau, blue Danube — a kék Duna.

Az emberek állnak a korlát mellett, és a vizet nézik. Nézik és alig hiszik: ez hát ez az iszonyatát keltő, álmatlan éjszakákat osztogató, családokat otthonuktól fosztogató víziszörny, ez tartott rémületben, aggodalomban százhusz napon keresztül?

Most szelíden ringat, szolgálakészen paskolja a lassan haladó hajótest oldalát, gyönyörködött a munkában fáradt ember pihenni vágyó szemét.

Egy hatalmas világáros huszonkét kerülete adott itt most találkát egymásnak. Emberek, akik naponta randevúnak egy ország fővárosának minden lakójával, hogy elmondhassák, mi történt a nagyvilágban, mi a hazában, érik-e már a szőlő és győzőtt-e kedvenc klubcsapatuk, a Vassas, a Dózsa...

Gyerekek szaladgálnak körülöttünk. Zajosak, vidámak, szertelenek, de most senki nem inti le őket. A felnőttek előtt boros- és sörsüvegek, itt asztalon, amott csak kézből, hogy kocinthatassanak a távolabb üldögélőkkel, áldogálókkel is. Idegen nyelvek szavai keverednek a csöndes estében, a francia, belga vendégek hangja engedelmesen merül el a zsongó hangzavarban, lassan már nincsen szükség tolmácsra sem, a megszédült Duna azonos nyelven ejtette meg a szíveket: ringat, szelíden ringat, mint ki bocsá-

totat kér, s feledtetni akarja bűnét. S az ember megbocsát az erős elnézésével, és szeretettel nézi a nagy vizet.

Poharak csendülnek, itt-ott egy hang énekre formálódik egy pillanatra, de csak halkán, csöndesen, ahogy azt vidám, kulturált emberek szokták. Nem kap helyet a kocsmahangulat. Kasz Ferenc, a mindenütt megtalálható szb-titkár büszkén mondhatja: „Nyolc elosztó dolgozó találkoznak itt, de az utóbbi években már senki nem láthatott itt berüggött embert.”

Csak vidámat, jókedvűt. Tíz órakor kiköt a hajó: a főváros hírhordozói, az élet megújulásának mindennapos harsonái hazatérnek. Pihenetben, frissülten. A redakciók most készítik az utolsó sorokat, a nyomdáknak már beindultak a rotációs gépek — holnap ismét felhangzik huszontkét kerületben: „...megjelent a legfrissebb hírekkel...”

(bródy)

A NAGYDÍJ

A hír bejárta már a világot: a IV. Moszkvai Nemzetközi Filmfesztivál nagydíját a szovjet Háború és béke, valamint a Húsz óra című magyar film nyerte. Az utóbbi megkapta a kritikusok díját is. A nemzetközi zsüri döntése nyomán született siker mai filmművészetünk legnagyobb elismerése.

A sikernek egyaránt részese Sántha Ferenc a téma alapját képező ragyogó regény írója, Köllő Miklós, a kitűnő forgatókönyv szerzője, valamint Fábri Zoltán, a remekelő rendező.

A Húsz óra nemzetközi elismerése sok tanulsággal szolgál. A legfontosabb az, hogy csak az a művész alkotás juthat el ilyen magasra, amely a kor legfőbb kérdéseit bátran, igazságkereső szenvedéllyel tükrözi. Ez a film történelmünk egy izzásig hevült korszakának konfliktusokkal terhelt valóságát tárta fel. Nem takargatott semmit, hanem a művészetet szenvedélyes ítéletével is gyűlöletet keltett a súlyos hibák iránt. Sántha-Fábri-Köllő filmje ismét bebizonyította, hogy a művészet célja az élet sokoldalú ábrázolása. Ítélet és útmutatás az új élet, az ember formálásában. A mi művészetünk célja és rendeltetése a pártosság. Megmutatni az élet, a valóság arcát, a fejlődés útját és buktatóit, a társadalom mozgását.

A Húsz óra sikere bizonyítja, hogy a valódi művész alkotóerővel ábrázolt problémák egyetemes érvényűek. A kis faluban játszódó történet országos érvényűvé emelkedhetett, mert az alkotók lényegre törtek. A konfliktusok a dolgok mélyére hatoltak és megkeresték az összefüggéseket. Ez a titka annak, hogy a látszólag sajátos, hazai történet emberi, társadalmi — mondani valóját a nemzetközi zsüri — tegyük hozzá: közönség — megértette, mert az igazság, így vagy úgy mindenki számára érthető és egyetemes érvényű, csupán azon múlik, akarjuk-e látni, hallani. A Húsz óra sikere tagadhatatlanul filmművészetünk fellendülésének új korszakát jelzi.

V. L.

KINDZIERSZKY EMIL

KALAND A POSTAMÚZEUMBAN

(3.)

FANTASZTIKUS KISREGÉNY

Most már végére akartam járni a dolognak, és megkérdeztem Gigtól:

— Ki vagy te tulajdonképpen?

— Hát még nem mondtam? A Postamúzeum vezetője vagyok.

— Ne ugrass — válaszoltam bosszúsan —, te is jól tudod, hogy itt Vajda Bandi az igazgató.

— Jaj, mikor volt az! Gyere, mutatok valamit.

Amikor megfordultam, hogy kövessem Gigt, a csodálkozástól szinte kővé meredtem. Kétségtelenül a Postamúzeumban voltam, de minden megváltozott körülöttem. Óriási termek sorakoztak egymás mellett. A szomszédos teremben egy mozgópostakocsi és egyéb jól ismert postai járműveket láttam. Mit keresnek a múzeumban ezek a korszerű tárgyak? Nem volt időm töprengeni, Giga belémkarolva egy másik terembe vezetett. Rámutatott egy olajfestményre, és megkérdezte:

— Ismered?

— Megöregedve, ősz hajjal, de jellegzetes arcvonásairól jól felismerhetően Vajda Bandi nézett rám a képről! Ha kételyeim lettek volna, elvisszavitt a festmény mellett réztáblácskába vésett szöveg: „Dr. Vajda Endre, a Postamúzeum megszervezője és első igazgatója.” Még két évszám is volt rajta, de ezekre már nem emlékszem pontosan. Ez a terem afféle arcképcsarnok volt: a falakat festmények, fényképek borították. Sok ismerős arcot fedeztem fel közöttük, némelyik mintha a saját apja vagy nagyapja lett volna. Giga szótlánul tovább vezetett. A következő teremben egy tárlónál megálltunk. „100 évvel ezelőtti történet”, olvastam a tárló feliratát. Okmányo-

kat, fényképeket mutattak itt be, és a Postaügyi Értesítő néhány 1965. évi számát is kiállították. A hozzáfűzött magyarázó szöveg így szólt: „100 évvel ezelőtti az ország papírelrettettsége már teljesen kifogástalan lehetett, mert a posta akkori hivatalos lapjában az országos érdekű, fontos utasításokon kívül helyet kaptak a jelentéktelen, csak keveseket érdeklő utasítások és közlemények is. Ez rohamos fejlődést jelent, minthogy a korábbi években még szigorú papírtakarékossági intézkedések voltak érvényben az egykorú följegyzések szerint.”

A látottak után már aligha lehetett kétségem, mégis megkérdeztem:

— Hol vagyok? Mi ez itt, játék vagy valóság?

— Nem látod, hogy a Postamúzeumban vagyok?

— De mikor? — kérdeztem minden beütött tagolva.

— Még a mai dátumot sem tudod? — incselkedett Giga —. 2065. augusztus 3-a van.

— Talán csak nem...

— De bizony — vágott közbe Giga —, 100 évet utaztál az időben. Nekem ez a jelen, neked a jövő. Érezd jól magadat nálunk.

— És most mindig itt kell maradnom? — kérdeztem kissé riadtan.

— Az attól függ, de erről még korai beszélni.

— Tudjátok — fordult felénk Binci —, nőilen vagyok, szüleim nem élnek, közeli rokonságom nincs, így állok, mint az ujjam. Mégis az embert egyenlő szál köti korszakához, elképzelhetitek mennyire gyámoltalanul álltam a számomra idegen világban. Ha Giga

nincs mellettem — bár még őt sem ismertem eléggé —, alighanem összeroppantam volna kalandos élményeim súlya alatt. Giga azonban igyekezett jókedvre hangolni, s így hamar beletaláltam magamat a szokatlan környezetbe. A meglepődés felett kezdett úrrá lenni rajtam az egészséges kíváncsiság. Vajon milyen a jövő, milyenek az emberek, hogyan rendezték el életüket egy évszázad leforgása alatt? És mivé lett a posta? Hogyan szervezték meg a XXI. században, milyen technikai eszközökkel dolgoznak és így tovább, már az első percekben ezek a kérdések foglalkoztatnak. Várakozásomban nem csalódtam. Giga jóvoltából megismertem a jövő század postájának az életét. De menjünk sorjába.

Az ablakon kitekintve egyelőre csak annyit láttam, hogy a Postamúzeum az épület földszintjén van. Giga kivezetett a hatalmas előcsarnokba, ahonnan három lépcsősor vezetett az emeletekre. Meglepődtem, hogy a lépcső még a XXI. században sem ment ki a divatból, de amint az első fokra léptünk, a lépcsősor megindult velünk. Giga magyarázta meg, hogy a mozgólépcsőt fölösleges állandóan járítani. Ha valaki rálép, önműködően megindul, s megáll, ha lelépnek róla. Az első emeletről gyorsliften folytattuk útunkat a 14. emeletig. Nem volt itt semmi különös látvány, megszámoltuk a szobák sorakoztak egymás mellett. A 9-es számú ajtónál megálltunk.

— Ezek a vendégszobák — mondta Giga — te itt fogsz lakni, kulcs nincs hozzá, ez a tizgomb helyettesíti — mutatott a falon levő, 1-től 0-ig megszámozott, párosával elhelyezkedő gombokra. — Ezt az ajtót most a 20—82-es számmal állítottuk be, ha ezeket a számokat egymás után lenyomkodod, az ajtó önmagától kinyílik. Próbáld meg!

Lenyomkodtam a számokat, mire az ajtó zajtalanul becsúszott a falba. Kint már sötétedett, de a szobában nappali fény fogadott, pedig villanygót vagy fénycsővet sehol sem láttam. Maga a mennyezet világított egész felületével és kisebb fényerővel köröskörül a falak is. Sarokszobát kaphattam, mert a szoba két falán volt ablak, minden keret és osztóléc nélkül. Egy gomb lenyomásával előbb a belső, majd a külső ablakpárba is előnt a falban úgy, mint amikor a gépkocsik ablakát lecsavarják. Kitekintve az egyik ablakon, évszázados fákkal benőtt park tárult eléem, mögöttem különös alakú épületek sorakoztak.

— Mi ez itt? — kérdeztem Gigt.

— Azt hittem fölismered a Vörösméret, igaz, ezek a fák valószínűleg még cseméték voltak a te idődben. A metró sem volt még üzemben, amelynek itteni állomása az a kis fehér épület. Innen a másik ablakból a Déli pályaudvart láthatod.

A pályaudvar egész területe ragyogó fényárral úszott. Az esti órák ellenére hatalmas volt a forgalom, valósággal hömpölygött a nép a sűrűn induló szerelvényekhez. A szokásos színházteret, amely annyira jellemző a pályaudvarok környékére, nem tudtam fölfedezni.

— Majd reggel megnézzük — ígérte Giga. — Ez az ajtó a fürdőszobába vezet, ez is úgy nyílik, mint az ablak. Ne lepődj meg, ha bent nem találsz törülközőt, a gombok és a feliratok majd eligazítanak. Itt, a beépített szekrényben találsz meg ruháidat és fehérneműdet. Ez a kártya is a tiéd, nem kell sohasem felhúznod. A televízió kapcsológombjait megtalálsz a falon, a képernyők ott vannak a falon. Az egyik egyszerű színes képet ad, a másik színes és térhatású is egyben. A

harmadik, kisebb képernyő telefonhoz tartozik, ott fogok reggel jelentkezni. Jó éjszakát!

Giga távozása után leültem és bekapcsoltam a színes televíziót. Amint az ernyő kipirósodott, a bemozdott éppen a következő műsorszámot ismertette:

— Kedves nézőink! Helyszíni közvetítést adunk a Fővárosi Operettszínházról. A Csárdáskirálynő főszerepét játssza Honthy Hanna...

Ez már nem volt újság, álmos is voltam, gyorsan elzártam a készüléket. Lefeküdtem, és öt perc múlva már az igazak álmát aludtam.

(Folytatjuk)

Hévíz – virágváros

„Csupa virág ez a világ,
Jóbarátain a rügyek,
a fák...”

Ezek a sorok jódultak egymamba, amikor a Keszthelyről érkező autóbussz lépcsőjéről leléptem és akaratlan körülnéztem. Nem láttam eddig Hévizet. Nem láttam, habár egy ízben már jártam itt, ám csupán futólag, szinte számításba sem lehet azt venni, oly hirtelen és futó látogatás volt. Most lassan és sétálva mentem fölfele. A modern üzemtávirányító épüzetek fák tövében állnak, és az út oda, ahova igyekeztem, a Rózsakert mellett vezet el. A Rózsakert elnevezés mögött cukrászda-eszpresszó büvök meg, szerényen, hivalkodás nélkül, de igazi ékszerszokor virág, mely övezi a kertet. Nem rózsák, mint neve után hinné az ember, inkább szegfű gyönyörködött és alig távolabb a Gyöngyvirág cukrászda és eszpresszó kertjében is hiába keresném — ha keresném! — a gyöngyvirágot, de a virág itt is rengeteg. És az utcákon végig! A házak kertjében és mindenütt, amerre csak nézel: Hévíz — virágváros! A szeretet ültette és a szeretet őrzi itt a virágokat. Sehol egyetlen tiltó felirat, mégsem fordul elő, hogy valaki leszakítana egyet is.

Elérem a helyet, ahová igyekeztem és mintha Őz mesebirodalma tárulna elém, csak egy szerény felirat figyelmeztet: *Postás Gyógyüdülő*. A kertészeti remeke ez a park csodálatos természeti arányával, vonzóan tekergető utakkal, hazai és külföldi növényekkel, melyek között nem ritka a távoli vidékek szülöttje.

A környezet már maga is gyógyítani képes! És megteremtett két hétre a tökéletes pihenés öröme azoknak, akik egy éven át dolgoznak, elfáradnak, felüdülésre vágnak.

„Harmadszor vagyok itt!” — ezekkel a szavakkal kezdi Szántó Béla, a Hálózatépítő Üzem dolgozója. „Először engem is a környezet ragadott meg legjobban, de csak az első napokban. Aztán valami más is, talán még jobban. A gondoskodás. És a kettősség. Az, hogy gyógyítanak és ugyanakkor arra is ügyelnek, hogy üdülőben érezzen magam. Nem akarok reklámtól csinálni a főorvosasszonynak, dr. Moll Károlynénak nincs is rá szüksége, alig hiszem, hogy volna itt nála népszerűbb ember. Mit mondhatnék többet annál, minthogy kiűzi a fájdalmat az emberből? Egy évre ismét nyugodt vagyok, kínok nélkül tudok dolgozni. Egy hetet csak pihenek, fürdök, a szórakozásra csak a másodikon kerül sor. Ez a rend! Szükség van az erőre, új feladatokat várnak rám otthon.”

Még hosszan beszél, lelkesen, elragadtatással, csak úgy, mint mások. A feleségével együtt van itt, az asszony a Könyvnyomtatási Minisztériumban dolgozik. De van itt postás házaspár is. Simon György és Simon Györgyné, a 70-es és 78-as postahivatalból jöttek. Papp Józsefné egyedül jött Szegedről, a Szegedi Szépművészeti Múzeumról — az ország minden részéből vannak itt mozgássérült betegek, kézügyőrök és más területeken dolgozók is. Üdülni, gyógyulni jöttek.

„Kaptam én itt mindent” — mondja Sefelinné — „beszúrgást, fürdést, nyaktáji masszázst, csendet, nyugalmat, békét — még a kakas sem zavart kukorékolással! — és kaptam jó szobátársakat. Mintha csak az üdülővezető kiválasztotta volna, kik illelnek legjobban egymáshoz. Nem irigylem az üdülővezetőt, van gondja velünk elég. Először vagyok Hévizben, orvosai javaslatra jöttem. Gyönyörű ez az üdülő! Szegeden hallottam a doktornő hírét, csudákat meséltek róla. Bevallom, féltem is egy kicsit, hogy csalódnai fogok. Tudja, hogy van ez? Az ember nagyon sokat vár, aztán... Aztán fölülmúlt minden elképzelésem. Jó dolog, hogy kirándulásokat is szerveznek, az ember sokfelé eljut így. Voltam Nagyvásonyban, Keszthelyen, a sümegi várban. Balatonyörö-

kön ittam a fiatalító forrásból. Hét cseppelt kellett volna inni, ittam egy bögrével belőle, nem árthat, gondoltam, legfeljebb még fiatalabb leszek.”

Nagy Róbertné tanár, a Postaforgalmi Technikumban. Nagyon fiatal és még fiatalabbnak tűnik, inkább tanulóknak hittém volna.

„1962-ben trolibusz-balesetem volt, combnyaktörést szenvedtem. Most vagyok itt másodikzor. A férjemmel, Néhány napot vesztettünk, valaki nem tudott eljönni, úgy kaptuk ezt a beutalót, kissé késve, de boldogan vettük át.”

A férj mondja: „Pihenni akartunk, csöndben lenni. Itt lehet. És az orvosi kezelés remek. A kislányunk, a tizennégy hónapos Nicolette, a nagymamánál maradt. Egyébként jó itt fiataloknak is, nemcsak az idősebbek érezhetik jól magukat.”

Az utolsó mondatra külön is rábólintok: így igaz! És igaz minden túlzónak ható dicsőítő szó, amit elmondanak. Gondos szemek, szorgos kezek vigyázzák az üdülők minden napját. A hatalmas épület méretei egy nagy szállodához hasonlíthatók, de a gondok talán még nagyobbak. S míg az üdülő vezetője, parancsnoka, Baksa István, az időjárás zavarok okozta beszerzés nehézségeivel küszködik, a vendégek az étkezésnél ebből alig vehetnek észre valamit is, talán csak annyit, hogy kevés a zöldfűszerek, a friss, az igazi nyári ededel.

Mindennap friss virág áll az

étkezőasztalokon, és minden étkezésnél friss mosoly az ételt felszolgáló lányok, fiatal asszonyok ajkán. A takarítóasszonyok gondokkal küzdenek, mert ebben az üdülőben hol egyik, hol másik szobában pihen még valaki, akit egy-egy frissen kapott orvosi kezelés erre kényszerít. Ilyenkor ez a szoba tabu. Kihagyják, és később térnek vissza. Minden kényelmetlenségnél fontosabb az ember, aki gyógyulni, pihenni jött ide. Mindent tiszteletre méltó tapintattal, megejtő szerénységgel csinalják, mosolyogva és udvariasan vállalják ezt a munkabölcset és közben minden reggely: a folyosó, a szobák, a mellékhelyiségek, a közösen használt mosdóterem és a társalgó is. A fürdőmester, Cséplő József gyógyító kezét mindenki szeretettel emlegeti, míg visszaidézi magában az erős kezek később enyhülést adó fájdalomközátát, ő pedig arról álmodik, hogy végre, utat talál magának a fűrdőmódernizálásra előirányzott pénz és előbukkan a varázslatos kapacitás is. Akkor majd meglesz a „skótfürdő”, a víz alatti masszázs, levegősebb helyre kerülnek a masszázspadok, finomabb lesz az iszap, vagyis még többet tudnak nyújtani a beteg, megfáradt izmoknak, csontoknak.

Aki itt dolgozik, mintha a saját gondjait teljességgel feledte volna: valamennyien egyetlen közös gondban egyesülnek: még többet, még jobbat azoknak, akik két hétre idejönnek. Nem sikertelenül!

Bródy Imre

ÁRVÍZ UTÁN

A dunai árvízveszély elmúltával a Mohácsi járási Tanács VB nevében Takács József VB-elnök köszönetet mondott a Mohács 1. sz. postahivatal és a Fenntartási Üzem vezetőinek, dolgozóinak. Mint arról már helyszíni riportunkban beszámoltunk, a mohácsi postás dolgozók a legnehezebb helyzetben is szinte emberfeletti munkát végezve, biztosították a hírközlés és a postaforgalom zavartalan működését. Erről ír leveleiben a Mohácsi Tanács VB elnöke is és kiemeli, hogy a postás dolgozók önfeláldozó, nehéz és felelősségteljes munkája, valamint a tanácsi szervekkel kialakított elvtársi együttműködése nagymértékben hozzájárult a védekezés eredményességéhez. Mindezt a Mohácsi Járási Tanács Végrehajtó Bizottságának őszinte köszönetét tolmácsolta.

INTERURBÁN

Esteledett. A rádióból halk zene szólt, a könyv, amelyet olvastam, tetszett. A gyerek gögicsélt, a feleségem nézte. Ez volt az az időszak, amikor a napi dolgok, gondok véget értek és a másnapnak még nem kezdődött el. Ekkor szólalt meg a telefon berregve, szakadozva.

— Halló — udvariaskodott egy női hang, és a számot mondta.

— Igen, az beszél.

— Kérem tíz órákor a készüléknél tartózkodni, mert Reykjavík keresi.

— Honnan? Ki?... — dadogom.

— Izlandból hívják, annak fővárosából — tette hozzá magyarázatként a kisasszony, aztán kattanás, véget ért az értesítés.

— Szíveském, hagyja a gyereket, mert Reykjavíkból keresnek minket — fordultam magamra erőszakolt nyugalommal feleségemhez, miközben gyomrom, tudom, szívem torkomban ugrándozott.

Nála is lecsapott a meglepetés bombája. Sápadt lett, aztán piros.

— Magas egek! Csak nincs valami baj? — kérdi.

— Kinek lenne baja, szívem, Reykjavíkban? — adtam vissza a kérdést.

E kérdéstől megnagyodott.

— Na persze, ki van Reykjavíkban, akiért aggódni kellene?

E kérdéstől izgatott lett:

— Ki hívhat minket Reykjavíkból?... Vége lett a nyugalomnak, sorra kezdtük a lehetőségeket. Ekkor félkilencet mutatott az óra.

Először unokabátyámra gondoltunk, ő gyakran jár külföldre, éppen tegnapelőtt indult Kairóba. Talán eltévedt.

Nem, erről azonnal meggyőződöttünk, mert felesége telefonon megnagyodott, hogy János már Egyiptomból jelentkezett. Ő azonban eljött hozzánk, mert izgatja a távolból jövő interurbán.

Hárman törtük a fejünket, és 9-kor feleségemnek eszébe jutott, hogy az alutunk lakó Gázó lesz a titokzatos telefonáló. Két héttel

Szemlélet dolga...?

A társadalmi bíróságok munkájáról + Nézetek és tények
A közösség szerepe

A címben már adott kérdésekről beszélgettünk néhány szerv és hivatal vezetőjével, szakszervezeti titkárával. Különbség csupán a vallott álláspontok körül jelentkezett. Alapjaiban egyetértettünk abban, hogy a társadalmi bíróságok előtérbe kerülése a közösség nevelő szerepének növekedésére kedvezően hat.

A Posta Központi Járáműtelep illetékeseivel beszélgettünk arról és a kibontakozott kép kedvező. Nem a tárgyalások mennyiségét illetően, hanem a követett elvek tekintetében.

Az ember és a közösség

Pietráskó Ede, a Járáműtelep szb-titkára könnyűnek ítéli a helyzetünket.

— A közlekedési szabálysértések jelentős hányadát társadalmi bíróságunk tárgyalja, mivel az ügyesség ide utalja azokat. Van példánk bőven — mondja. — Adatok, számok tömegre. Mi azonban nem ezen keresztül mérjük a társadalmi bíróság eredményeit. A mennyiségi mutatók csalóka következtetésre vezethetnek a szemlélőt...

A tettek mögött elsősorban az embert keresik. A társadalmi bíróság a tárgyalásoknál tételet az elvárás szem előtt, hogy mind a vádlottnál, mind a közösségnél megfelelő nevelő hatást érjen el. Ez ma a társadalmi bíróságok alapvető feladata. Hogy ez mennyire valósul meg, az függ az szb és a szakszervezetek egyetértésétől, a munkahelyek közösségének akaratától. A hibázó ember tagja a közösségnek. Ismerik őt és meg tudják ítélni tetteinek súlyát, mozgató rugóit. Kell e hangsúlyozni, hogy az egyszerű foglalkoztatottak szemében, mennyi erő rejlik egy társadalmi bíróság által hozott ítéletben? Nem a megszegés, a látványosság a cél, hanem az okulás, amelyet a példa nyomán következtetnek az emberek.

Többet,
de ne mindenáron!

A Járáműtelep példája igazolja, hogy a társadalmi bíróság talán magának munkát, olykor még többet is, mint kellene. Ez sem egészséges, de

ha a hatást vizsgáljuk, kitűnik valami. A Járáműtelepen 1964-ben 35 ügyet tárgyaltak. 1965. I. félévében viszont hatot! A csökkenés szembetűnő. Vajon mi okozta? Az érdekeltek véleménye szerint — és ebben van valami — az emberek levették a tanúságot: jobban vigyáznak. Kevesebb a közlekedési szabálysértési és egyéb ügyek száma. Ebben látnunk kell a társadalmi bíróság munkájának eredményét is.

Mindezt azért mondtuk el, mert úgy érezzük, számos helyen még nem élnek megfelelően a lehetőséggel. A talán egyszerűbb, de kevesebb eredményt hozó foglalkozás elbírálást választják. Kihagyják a nagy lehetőséget, hogy a közösség bevonásával, annak színe előtt ítélkezzenek. Hogy ez így van, arra szolgáljon egyetlen bizonyíték: A posta területén ötvennél több társadalmi bíróság működik. Közülük sok még egyetlen ügyet sem tárgyalt!... Miért? — kérdezhetnénk joggal. Lehet, hogy nem ismerik a társadalmi bíróságok tagjainak és a szakszervezeti bizalmiának a jogait? Lehet, hogy nincs egyetértés a szak- és a szakszervezeti vezetők között? Lehet! Minden lehet, de hogy ezen változtatni is lehet, az bizonyos!

Végezetül álljon itt egy bu-

Nem kíváncsoznak el a szállóról...

A debreceni új nagyalomás egyik pompás szegletében a postás dolgozók rendezkedtek be. A csupa üveg homlokzatú földszinti részen a 2. sz. postahivatal működik, Széles lépcsősor vezet fel a munkásszállóra.

Eppen vacsoraidőre érkezünk. Kellemes, inycsiklandozó illat csapja meg az orunkat. Bekukkantunk a konyhába. Az összes gázmelegítő üzemben. A lábosokban frissen készített ételek. A férfiak szakácskodnak.

— Kóstolja csak meg! — kedveskedett Szalontai János hálózatépítő munkás. — Bizhat a főzőtőben. Huszonöt év óta magam szakácskodok. Azóta vagyok a postánál.

— Másfél évvel ezelőtt nem kínálgattam volna a paprikást — vetette közbe Varga Elemér, idős raktáros —. Olyan szállásunk volt a Varga utcában, hogy még a főzéssel is csak kínálgattunk. A tizenhat ágyas szobában csupán egy kályha volt, az is mindig füstölt. Egy teát is nehezen lehetett rajta megmelegíteni.

Közben egy pizsamás férfi lépett be a konyhaajtón. Komótosan előszedte a főzéshez szükséges holmikat. S amíg feltette a kruplitt, felszeletelte a sült karaját.

— Hogy van megelégedve a szállással?

— En már sok helyen megfordultam az országban — halljuk Herpst Márton kábelszerelőtől. — Nyolc fős brigádunk mindig vándorol az egyik városból a másikba. Legutóbb, Tatabányán töltöttünk egy hetet. Debrecenben kéthónapos munkánk van. Pest ember vagyok, örökösen távol a családtól... jól kell gazdálkodnom a magammal hozott pénzzel. A debreceni szállásért nem sajnálom a forintot. Jobb ez, mint az „Arany Bika” szálló. Igazi barátságos otthon, kedves lakótársakkal.

Herpst Márton könnyen szaván fogtuk. Amikor benéztünk a tisztán tartott hálókohelyiségekbe: az ágyakon selyempaplan, hófehér ágynemű. Mindenki külön szekrény van. Az ablakokon frissen keményített függöny, az asztalon virág.

Szemlélődés közben a fürdőszobába tartó dolgozókhoz csatlakoztunk.

— Állandó a hideg-meleg víz szolgáltatás — jegyezte meg Nagy Lajos postatiszt. — A fürdésnél nincs gondunk.

— Ha este munka végeztével betérünk a szálláshelyünkre, meleg fürdő vár bennünk. Tiszta holmit válthatunk és így mindjárt másképpen érezzük magunkat — vetette közbe Silve Barna fiatal hálózatépítő. — Még a televízióműsor is más, ha az ember tisztán és ápoltnan ülhet be a klubszobába.

— No, meg a rendevúra sem lehet elmenni akárhogyan? — tréfálkozunk.

— Néha kinéznék a városba. De a legtöbb időt a szállón töltjük. En magam kedvelem a jó könyvet, szeretek sakkozni, újságot olvasni, rádiózni. Ha maga is itt lakna közöttünk, nem kíváncsozna el. Talán szórakozást a klubhelyiségünkben.

Valóban meglepődöttünk, hogy a klubszoba igen népes. Időközben valamennyi lakó besereglett a csinosan berendezett helyiségbe. A vadonatúj Pacsirta rádió vidám dalokat sugárzott. Az asztalok mellett ülő dolgozók hasznos szórakozással ütötték el az időt.

— Önök mivel töltik a szabad idejüket? — lejtük meg kérdésünkkel a tv-készülék szomszédságában elhelyezkedő fiatalokat.

— A műsor kezdetéig van még egy kis időnk — így Menyhárt Sándor elsőéves postaműszaki ipari tanuló. — Nagy szakértő ilyenkor szívesen átveszi velünk a matematika leckét. Persze Zoli bácsi nemcsak arról híres, hogy önkéntes tanítónk, nagyszerűen tud főzni is. Ő készíti a szállón a legjobb halászlét. Ezt a tudományát is megosztja velünk.

További csevegésre már nincs időnk. Valaki felkattintotta a tv-t. Öregek, fiatalok, műszakiak és fizikaiak figyelik az adást. Lévi Zsigmond gondnok is benézett. Nyugodtan becsukhatta volna a szálló kapuját. Ezen az estén valamennyi lakó itthon tartózkodott.

Forrai János

Vonaton, motoron és gyalog – Somogyországban

Míg a dombra felkapaszkodom, számtalan külföldivel találkozom. Fonyód kedvelt balatoni fürdőhely. Látszik ez a forgalmon, a jövő-menő vonatok számán. Magán a településen már kevésbé. Most fejlesztik igazán. Az új ABC-áruház, a gimnázium képviseli a modernizálás egy-egy állomását. Mint később látam, ez a fonyódi posta gondja is...

Három a kislány

— Bizony szűken vagyunk — fogad Víz Irén hivatalvezető. A ház nem a postáé. Nem akar költeni rá. Lent az állomásnál már kijelölték az új hivatal helyét. Nehezen fognak az építkezéshez. Pedig jobb lenne ott nekünk is, a közönségnek is. Közlekedés az állomáshoz... A dolgozók? Nem örülnek a helyzetnek, de megértik. Pénz, nagyon sok pénz kell egy új hivatalhoz. Várjuk türelmesen, amíg elkészül.

— Reméljük hamarosan! — esatlakozik a jámbor óhajhoz Cinkotai Zoltán, a hivatal szb-titkára. Naponta 7—8 ezer levél. 2400 hírlap, egy- másfél millió forint pénzforgalom: — ez a mostani hónapok mérlege. Mindehhez figyelem, pontos munka szükséges... Ez az, amit nehéz megoldani. A szűk hely miatt reggelként a hivatalvezető asztala is „első vonallá” alakul. Ott számolják, kötegelik a hírlapokat, ahol érik.

Tenyerényi helyen három kislány, Rinkács Mária, Czákó Anna, Keresztesi Teréz. Jól jön a pénz? Persze. Kell a könyv, a ruha és a cipő. Szeptemberig néhány hét van csak. Kezdődik az új gimnáziumi év. Féliszeg mosollyal, vizsgálódva néznek rám: — Minek örülök írni? — mondják...

Ötven ember gondja olykor bizony súlyos teher. Víz Irén és munkatársai mégis optimisták. Elkészül majd egyszer az új hivatal, és megszűnik a sok baj-jaj. Az egyetlen latorból álló „fürdő”, a szomszédból cipelt ivó- és mosdóvíz, a ház falára ragasztott árnyékszék, amelynek illata melibevág...

Kaposvár messze maradt mögöttünk. A kis Danuvia prüszköl ugyan, de hősiesen nyeli a kilométereket. A kicsiny falvak mindegyikében postahivatal. Bennük emberek a maguk gondjaival. Olykor megosztják veled, mások nem. Nem a hangulatuktól függ: tőled, mert nem mindegy, hogy mit akarsz tudni róluk. Panasz? Hol nincs? Öröm? Másutt is vendég...

A höember

Kedd van. Meglátszik ez a taszári hivatal forgalmán is. — Ilyenkor isszonyúan sok a levél — mondja Bordás Jánosné hivatalvezető. Itt soka katoná, mind levelet vár és kap. Vasárnap jobban ráérnek írni az otthoniak is. Egy katoná nem is bírja a temérdek levelet. Ketten jönnek érte, néha hárman. Hódosi József egyesített felvevő beszája az ablakot. Nem méreggel, csak pontként a mondat végén. Mára vége! Elvittek a leveleket, délig nem jön az itteni... Bordásné odaugrja: — Télen is kerékpárral jár be! A szemével mutat a felvevőre. Az csak nevet, mikor rákérdesz. Ugyan, megszoktam. Néha höemberként érkezik. Hívták már ve-

zetőnek a másik faluba. Nem ment. Úgy mondta akkor, megszokta itt tíz év alatt. — Nem szívesen cserélget az ember — mondja most —, még rangért sem...

Baté felé tartunk. A szél miatt nehezen értjük egymás szavát. Kirsch Jenő hírlapszervező a „pilóta”. Hátrahátra szól. — Batén panaszos embert találunk — kiáltja, hogy értsem. Megállunk a hivatal mellett, és a vezetőm meglepetése óriási. — Né, ezt tatarozták! — ámul a friss színekben pompázó hivatalra. Egy éve múlt, hogy erre járt. Megváltozott a környezete...

Mint hamu alatt a parázs

Pintér Ferenc hivatalvezető esztendeje még a hivatal siralmas állapota miatt panaszkodott. Ahogy elmondja, igaza lehetett. Reumát kapott a nedvességtől, az izületeit fájlalta. Mehetnékje támadt. Mindegy hova, csak el innen. Úgy érezte, nem törődnek vele. Aztán jöttek, tatarozták. Örült, bár belül villogott: — Nem maradok... akkor sem maradok... pesti vagyok én, visszamegyek! A felesége csitította: — „Nyolc év van a nyugdíjig. Három gyereket kell iskolába járatnunk. Közel a város, jó a közlekedés. Máshol ki tudja?” Hallgatta, közben csak lógott: menni, menni... Az elvágyódás még ma is izzik benne, mint hamu alatt a parázs. Csak egy jó szél kéne, s egy ember aki segítene — s ohajtozók. Mit mondhatok neki? Éveket töltött itt. A hat gyerekből három maradt még, a többi kirepült a házból. Becsületben, becsületre nevelte őket. Mondjam azt, hogy menjen? Minek, hova? Maga mondta: elment, nézett más hivatalt. Már látja a különbséget, de még nem hiszi, hogy nincs hely, ahol jobb, mint itt. Van, de mindenütt emberek vannak. Itt, úgy mondják, szeretik őket. Minek mennének hát?! Ötvenen túl nehéz belekapni az újba...

Tizenhárom év

Nagyberkiben a zsebünkbe kell nyúlunk. Kővári Béláné igazolvány nélkül nem nyit ajtót. Nevét a szokásán, pedig jól van ez. Jó tudni, ki féle-miféle, aki látogatni jön. — Semmi különös — mondja — élünk, dolgozunk, ahogyan ez lenni szokott. A falon bekeretezett oklevél. Kiváló hivatal. Idén kapta. Nem dicsekszik vele, szinte úgy tesz, mintha nem is neki, hanem valaki másnak adták volna. Az nem lehet! Tizenhárom éve van itt. Nagy a falu? Nagy! Négy kézbesítő járja. Az az oklevél semmit nem bizonyít — néz rám erősen, hogy higgyem. Mindig jól kell dolgozni. Nemcsak itt, másutt is! Ahol oklevelet adnak, ott jobban, mert azt nem adják ingyen. Tudja ezt ő is, csak szelídítene az érdemét...

A faluból jövet kerékpárossal találkozunk. Deutsch István vonalfelügyelő. Látni, hogy lába erősen tiltakozik a pedálozás ellen. Motorom? — csodálkozik rám. Tíz éve ígérik, húsz év és meglesz — ironizál, de keserű a hangja. Volt saját motorom, de eladtam — teszi hozzá, aztán ma-

gyaráz. Sokban volt a benzin. Kicsi volt a térítés. A magam pénzén nem utazom — dörmög, azzal uttagy. A neve később előbukkant, de akkor már tanulsággal...

Kicsiny falu nagy vágyak

Mosdós még az itteni falvak között is eltörpül. Hatszázan, ha lakják. Uradalom volt hajdan. A cselédházak megmaradtak; mutatóba! A postán Ifi István helyettes tartja a „frontot”. A hivatalvezető szabadságon. Állandó helyettes a megyében. Nem panaszkodik az örökös vándorlás miatt, sőt... A keresete, kiküldetéssel együtt, kétezer felett. Motorra gyűjt, na meg a házra. Az öregek jövőre bővítenek otthon, kell a pénz!

Mindenütt emberek vannak...

Békefi István, Kaposvár 1. megyei hivatal vezetője beszél: Nehéz megértetni még, hogy a munkát elvégezni, vagy jól elvégezni nem mindegy. Nem bántok én ezzel senkit. Nagy a női munkaerő kínálat. Nekünk kézbesítők kellenének. Vállalják-e? De-

hogy, irodai munkát kérnek. Még a kevesebb bért sem bányák... Ez a mi nagy bajunk. Egyre kevesebb ember jön hozzánk és marad meg nálunk. A városban sok a munkaalkalom. Mindenütt kell az ember. Nincs kenyérgondja annak, aki dolgozni akar. Jó ez, csak mi is szeretnénk már látni a magunk bázisát; embereket, akikre építünk... Egyébként? Nézzet meg a városunkat. Harminc év előtt sehol sem volt. Ma saját ipara, ötvenezer lakosa van. Fejlődünk haladunk. Az újjal tanyát ver néha a korcs szellem is. A vándorlás, tunyaság! Meg kell harcolni ezekkel is. Hiába, semmit sem adnak ingyen. Közösen csináljuk az itteni szervekkel. A párt, a tanács segítenek. Mi is nekik. Ez a természetes... Egyébként dolgoznak az építők, mázólok, festők: felújítják a hivatalt.

Kedves arcú fiatalasszony, Papp Lajosné lép az irodába. Ő az szb kultúrfelelőse. Nem télenkedik. Most éppen kirándulást szervez augusztus 21-re Tihanyba, mivelhogy ezen a napon nem dolgoznak. A külön buszt már meg is rendelték. Nemrégiben nőnapot rendeztek, de nem akármilyen. A férfiak „főzték” a szendvicseket, ők szolgálták fel.

— Adósok is nekünk, mert ígérték, hogy legközelebb férfinapot rendeznek, ahol viszont mi leszünk a vendégek. Behajtuk az adósságot — jegyzi meg tréfásan az szb-titkár. Úgy vélem, nem kell ide vgrehajtó.

Az év elején a „Kossuth”, „Petőfi”, „Puskás Tivadar” kézbesítő brigádok elhatározták: megszerezik a szocialista brigád címet. A vezetőik szerint eddig még nem volt hiba a vállalkások teljesítésével. Annál több bajuk van a kis helyiség okozta zsúfoltsággal. Láttunk egy szobácskát, háromszor három méterest, tizenöt ember dolgozott ott reggelente. Nem csoda, hogy a hivatalvezető állandóan colstokkal jár, azon töri a fejét, hogyan lehetne talpalatnyi helyet még kiszorítani.

Női szakasz

Igy nevezhetnénk Lábod falu postahivatalát, ahol négy asszony és egy lány dolgozik. Ime, a nevük: Boros Gézsáné hivatalvezető, Varga Józsefné egyesített felvevő, Cseh Gyuláné alkalmi helyettes, Császár Józsefné és Mária, Molnár Józsefné kézbesítők. Csöng a telefon, jönnek az ügyfelek, érkeznek a kézbesítők, egyszóval nagy a nyüzsgés, ottlétünkör. Nem is hinné az ember, hogy ez a kis hivatal havonta két-hárommillió pénzforgalmat bonyolít le. A faluban egy állami gazdaság és három tsz működik. Szép és tiszta a szinte egyetlen, több kilométernyi utcából álló falu. A hivatal is elég rendes. Látszik az asszonykéz. Maga a vezető 1941 óta postás. Az apja is az volt. Szerény asszony, meg kell hagyni, hiszen kísérőmtől tudom meg: néhány hónapja kapta meg a „Posta kiváló dolgozója” oklevelét.

Sikerül-e

egyét előrelépni?

Hát ami azt illeti, sosem hallottam még Mikéről. Ez egy falucska neve. Nagyon kiesik a szórásból, hiszen többnyire csak másodnapján tudnak újságot, küldeményt kézbesíteni a zárlatkésés miatt. A hivatalvezető: Dehliaga Józsefné (itt is született), van két kézbesítője, no és két kisgyermek. Az utóbbiakra nagyon büszke. Amíg ő dolgozik, addig a falu napközijében töltik idejüket.

— Bizony nem unatkozom. Van itt munka éjjel-nappal. A férfiakkal? Jól megvagyunk. (A két kézbesítőről: Szalai Istvánról és Keszerice Imréről van szó.) A napokban éjjeltájt ébresztettek, mentőt kellett hívni egy beteghez. Hogy milyen minősítések vagyunk? Sajnos hármasok. Talán már megpályáztuk a négyest, de nem sikerült. Talán az idén. Nagyon vigyázok a minőségre — fogadkozik a hivatalvezetőnő. Rajta múlik!

ÖSSZEÁLLÍTOTTAK:

BÉRCES GYÖRGY
NÉMETH TIBOR

Brigádmozgalomról — a társadalmi bíróságról

Somogy megye szakszervezeti mozgalmáról, eredményeiről és problémáiról beszélgettünk Tulák Andrásnéval, a Postások Szakszervezete Somogy megyei Bizottságának titkárával.

— Munkánkat ugyanúgy mint más megyékben, előre kidolgozott terv szerint végezzük. Így került sor az elmúlt hetekben a termelési tanácskozások érdemi megvitatására is. Megállapítottuk, hogy az elmúlt évhez viszonyítva ismét javult a helyzet. Például Balatonbogláron a munkaversenyt gátló tényezőket tárták fel. Így könnyebbé vált a szocialista brigádmozgalmat is szélesíteni. Fonyódfürdő postás dolgozói az elmúlt évben sokat vitatkoztak, tanácskoztak. Az eredmény: ez évben hármas helyett négyes minősítést érdemeltek ki. A beszámolóik általában a helyi problémák megoldására mozgósítanak. Így azután szinte ösztönzik az embereket a felszólalásra, a javaslattevésre. Tab hivatalban nemcsak hogy a hivatalvezetőt, de egymást is keményen bírálták a lazaságokért. Az szb-titkárok szinte mindenütt fontos feladatuknak tartják a termelési tanácskozásokra mozgósítást.

— Aktuális kérdés és feladat megyénkben is a társadalmi bíróságok munkájának hatékonyabbá tétele. Sajnos megállapítottuk, hogy alapszerveink nem ismerik még eléggé a társadalmi bíróságok jelentőségét, s e munkában rejlő nagy lehetőségeket. Két helyen szerveztünk megyénkben társadalmi bíróságot, így Kaposvár 1. postahivatalban és a Somogy megyei Távbeszélő Üzemben. Az a véleményünk, hogy már az elmúlt időben is volt lehetőség a társadalmi bíróságok aktivizálására. Például a Somogy megyei Távbeszélő Üzennél tizenhárom esetben volt fegyelmi vizsgálat és eljárás. Ebből tíz üzemi baleset miatt. Ezekből legalább hármat társadalmi bíróság elé utalhattak volna. Sem a szakvezető, sem az ottani szb nem törődött ezzel. Hasonló tapasztalatokat szereztünk a Kaposvár 1. postahivatalban. Itt az egyik táviratkézbesítő ittasan vezette motorkerékpárját szolgálati idő alatt. Egy másik esetben ugyanez a dolgozó szolgálati időn kívül, menetlevél nélkül motorozott. A rendőrség a táviratkézbesítőt megbüntette. Egy másik eset: fiatal kézbesítőhelyettes hanyagságból, felületességéből nyolc ajánlott, 279 közönséges, 23 tértívevényes küldeményt nem továbbított. Ezt a két ügyet nyugodtan a társadalmi bíróság elé lehetett volna utalni. Ugyancsak nevelőhatású lenne az ilyen tárgyalás és az ezt követő döntés. Sajnos, vannak objektív akadályok. A jelenlegi előírás szerint társadalmi bíróság elé csak a postaigazgatóságon keresztül lehet utalni ügyeket. Tehát a fegyelmi jogkört ellátó igazgatóság vezetőjének jóváhagyása szükséges ehhez. Ezért javasoljuk: a területi biztos — amikor befejezi a fegyelmi vizsgálatot — beszélje meg az illetékes szakszervezeti szervvel és szakvezetővel az ügyet, s így hárman döntsék el, hogy társadalmi bírósági vagy igazgatási vonalon folytatják-e le a fegyelmit — fejezte be kérdéseinkre adott válaszait Tulák Andrásné megyetitkár.

A megyebizottság tagjaitól még sok mindent megtudtunk, például azt, hogy 1964-ben Somogy megyében 29 fiatal postás dolgozó kapott különböző (arany, ezüst, bronz és oklevél) kitüntetésekkel a „Szakma Ifjú Mestere” mozgalomban elért eredmények alapján. Ebben az évben már hatvanan jelentkeztek s e növekedés igen örövendes.

Érdemes még megemlíteni, hogy a megyebizottság jól sikerült tapasztalatcserét szervezett a legjobb aktívák bevonásával Szegeden, a Csongrád MB-nél. Ennek keretében a szabadtéri játékok alkalmával megtekintették Madách: Az ember tragédiáját.

Kontra egy panaszra...

Fonyódon a vasút mellett fákat láttam. Évszázados óriások tetemeit. Bánsági István, a Somogy megyei Távbeszélő Üzem vezetője mondta el történetüket. — A vihar tette velük. Július 25-én, vasárnap. A páratlan erejű szélvész leszből, hirtelen támadt. Nem volt idő védekezni. Vezetéket tépett, fákkal hajigálódzott... Aztán hirtelen kiderült az ég, meg a rombolás kiterjedte. Vonatok álltak hosszú sorban. Összeköttetést kellett teremteni. A pályán akadályok. Egész éjjel dolgoztunk a vasutasokkal együtt. Utána még egy álló hétig. Már rendben van...

Elém bukkán a nagyberki vonalfelügyelő Deutsch István képe, szava. Kértem róla. Mosolyog; gúny, ironia nélkül. Aztán ebeszéli: Ezzel, ez előtt alig volt motorunk. Kértük az igazgatóságot, vegyen. Vett. Akkorra meg a bőrruhát fújta el a szél. Nem adhattuk ki a motorokat. Az emberek látták, hogy itt állnak a motorok. Naponta szóltak. Csábították őket az új Pannoniák. Bosszankodtak a tagadó válaszon. Néhányan saját motorral jártak. Fizették érte a használatot. Ezek is szóltak. Köztük Deutsch szakértár is: — „Eladjuk a motort, adjanak postait!” Erveltünk, magyaráztunk, nem hallgattak ránk. Előbb annak adunk — mondtuk —, akinek semmilyen nincs! Nem értették meg. Az eredményt tudja. Már ok is tudják: — nem kellett volna. Most gyalog, kerékpárral, ki hogy tudja, járják a szakaszukat. Mikor kapnak ok is motort? Lehet, hogy már az idén, ha lesz!

Colstokkal a zsebben

Szintén motorháton vágta-zunk Kaposvárról a vágé felé: Nagyatádra. Szemrevaló kis község, meg kell hagyni. Még különbejáratú gyógyfürdője is van, eredeti kénforrásból. Sajnos idegenforgalmat nem tudnak szálloda hiányában folytatni. Széles utcában van a postahivatal is. A hivatalvezető szűk szobácskájában tanácskozunk négyen: Szakonyi Dániel hivatalvezető, Zadravecz Ferenc szb-titkár, a motorvezető Huber József, aki egyébként a megyebizottság társadalmi revizora, és jómagam. Kalauzom jól ismeri a megyét, a szakszervezeti életet. Megtudom, hogy a hivatal négyes minősítésű, 34 dolgozója van, ebből 11 egyesített kézbesítő. Kétszer kapta meg a „Kiváló hivatal” címet. Jól dolgoznak. Például ez év elejétől 562 új előfizetőt szerveztek újságokra, folyóiratokra.

Még mindig folyik az akadályverseny

„Sajnos, nem dolgozhatunk úgy, ahogyan szeretnénk. A különböző munkákat sokszor nem az ésszerűség és a gazdaságosság figyelembevételével szervezzük, hanem, hogy melyikhez biztosították az elemi feltételeket...”

Több mint egy éve magyarázták így „bizonyítványukat”, lemaradásuk okát a Posta Központi Kábelüzemének vezetői, amiről az „Akadályverseny gyenge erőnlét...” című írásunkban számoltunk be olvasóinknak. Mivel az első félévet ismét lemaradással zárták, a termelési tervet csupán 89 százalékra teljesítették — újból felkerestük az üzemet. Koczina Gyula igazgatótól, Dedek Lajos főmérnöktől, Macskási Lajos főkönyvelőtől, Csentericz Imre, Ludwig László osztály- és Mosonyi Ferenc csoportvezetőtől megkérdeztük: a tavalyi nyilatkozat megállapításai vonatkoztathatók-e az idei féléves munkára?

Informátoraink elmondották, hogy azóta számos területen javult a helyzet. Erről tanúskodik, hogy az anyagmentes termelési tervet 3,1 százalékkal túlteljesítette az üzem. Mindez a belső és a külső szervezési intézkedéseknek köszönhető. A termelékenység növekedésével körülbelül 1,6 millió forinttal mérsékeltek a máskülönben 8,9 millió forintba kerülő termelési lemaradást.

Néhány fegyelméletlen, nemtörődöm kábelüzemi dolgozó mulasztásai, valamint a külső akadályok miatt azonban még ma sem úgy dolgoznak, ahogy tudnánk és szeretnénk — mondja Koczina Gyula igazgató.

A rögtönzött eszmecsere résztvevői elmondják, hogy a hiányos munkaellátottság a félév egyes időszakaiban már-már akadályozta az emberek foglalkoztatását is. Ez az az ok, amiért súlyos hiba, mert máskülönben munkaerőhiánnyal küzdöttek.

Az okok magyarázataként a Postavezérgazgatóság 4. szakosztálya számára készült jelentést bocsátanak rendelkezésünkre — betekintésre.

Ebből kitűnik, hogy változatlanul a kábelhiány a legnagyobb gond. Az első félévben 11 ezer érkező kilométerrel, a tervezett mennyiség csaknem ötödrészevel kaptak kevesebbet a szükségesnél. Emiatt többek között a díszgyőri, pécsi, szegedi és bányai munkáknál keletkezett zavar. A beruházási hitelek, a tervek késedelme ugyancsak kapkodást szült. A különböző terepakadályok, így az útburkolatok bontási engedélyének hiánya úgyszintén. Az árvíz és a belvíz okozta termelés kiesés értéke meghaladja a 3,5 millió forintot.

Mindezek olyan nehézségek, melyeket a kábelüzem kollektívája nem, vagy alig tud befolyásolni. Jórésztük postán kívüli okokra vezethető vissza. Ez azonban csak magyarázza, de nem menti a körülményeket. Az esetenkénti szervezeten belüli különbség a munkásoknál szűl rossz hangulatot. Az elmúlt év augusztusában számos területen bevezették a normákat. Így a munkások joggal elvárják vezetőiktől, hogy a rájuk kirótt nagyobb teljesítménykövetelményekért jobb munkaellátást és kereseti lehetőséget kapjanak cserébe. A dolog tehát nem egyszerűen gazdasági természetű, bár ez sem mellékes, hanem nagyon komoly erkölcsi és politikai követelményekkel jár. Nehéz, majdnem lehetetlen fegyelmet és lelkiismeretes munkát követelni azokon a helyeken, ahol nem biztosítottak hozzá a feltételek.

Iskolapéldának a gépek kihasználása kínálkozik. Legutóbb megírtuk, hogy a több milliós értékű, jórészt devizára szerzett gépek hasznosításánál tapasztalható a gondatlanság. 1964. április 6-án a Kábelüzem tulajdonában levő 5 darab nagyteljesítményű földmunkagépből mindössze egy volt üzemképes állapotban. A Posta Központi Jár್ಮűtelep — különböző okok miatt — nem javította ki a téli időszakban a gépeket.

— Az idén nem voltak ilyen problémáink — mondja Dedek Lajos főmérnök. — Szerződést kötöttünk a járműteleppel, s a jó idő beálltáig szinte hiánytalanul, kifogástalan állapotban visszakaptuk a gépeket. Egyetlen gépnél volt mindössze kb. tíznapos elcsúszás...

Kissé hitetlenkedve fogadjuk a főmérnök szavait. A számok ugyanis arról tanúskodnak, hogy a gépek kihasználása rosszabb a tavalyinál. 1964-ben összesen hét különböző nagyteljesítményű géppel rendelkeztek, amelyek fél év alatt 4960 üzemórát teljesítettek. A gépek száma időközben tizenkettőre szaporodott. A munkával töltött üzemóra viszont 4394-re mérséklődött.

Erthetetlennek látszik, hogy a nagyobb géppark, a gondosabb előkészület ellenére miért csökkent a gépek kihasználása?

— Munkáink összetétele következtében a gépeket nem tudtuk megfelelően hasznosítani — fedik fel az ellentmondás titkát.

Ez a tény nem valami túlzott előrelátásra vall. Még akkor sem, ha az egyik nagyobb dunántúli munka elkezdését késleltette az árvíz.

— A gépeket akár három műszakban is tudnánk üzemeltetni. Felkészültünk rá. Megszerveztük a mozgószerelv-hálózatot, a kisebb hibákat a helyszínen javítjuk — mondja Szabó Sándor, az Építési Üzem párttitkára. — Ezzel szemben a gépek átlagos kihasználását éves szinten mindössze egy műszakra (tavaly 1,5 műszak volt) tervezték, de még a nyári hónapokban sem dolgozhatunk velük 1,5–2 műszaknál többet. Egyszerűen nincs mit csinálnunk...

A mulasztás kisebb részéért a Kábelüzem egyes munkavezetői tehetnek. Az igazgató és a főmérnök elmondja: ellenőrzésük során találkoztak olyan esetekkel, hogy kézzel ásták ki az árkot, gép helyett. Ilyesmi fordult elő nemrégiben Érden, ahol mintegy 500 méter szakaszra ki lehetett és kellett volna rendelni a gépet. A nagyobbik rész azonban tervezési módszerünk, az egyes beruházások rossz előkészítésének számlájára írható.

— A tervdokumentáció késedelme miatt a harmadik és a negyedik negyedévre tolódtak át a géppel végezhető munkák — tájékoztat Ludwig László. — Az elhúzóda azzal a veszéllyel jár, hogy a fagyos idők beálltáig nem leszünk meg a földmunkákkal, akkor pedig kézi erővel kényserülünk azt megcsinálni...

A helyzet tehát nagyjából a tavalyi a Posta Központi Kábelüzeménél. Ezen elsősorban a vezérgazgatóságon tudnak változtatni. Mert igaz ugyan, hogy a postai problémák, így a tervezés és a beruházások előkészítésének jelenlegi rendje nem független a népgazdaság egészének irányításától, amelyek tökéletesítésén már dolgoznak. Am az ilyen fonákságok felszámolása mégis csak könnyebb, hiszen a tevékenység zöme a postaszervek kooperációjában bonyolódik le.

Jó dolog, hogy az illetékesek már hozzákezdtek a rendcsináláshoz. A nemrégiben megjelent utasítás előírja, hogy a jövő évi tervben csakis olyan munkákat szabad szerepeltetni, amelyeknek biztosították a feltételei. Most minden azon múlik, hogy az utasítsanak a vezérgazgatóságon és a kábelüzemben milyen következetességgel és eréllyel tudnak érvényt szerezni. Az elhatározás valóra váltása nem látszik könnyűnek.

M. K.

Honnan kapták nevüket?

Naponta a levelek száz-ezreit viszi szerteszét az országban a posta. S hogy azok gyorsan eljussanak a címzetthez, ennek feltétele a pontos címzés, a név, a rendeltetési hely pontos megjelölése, sőt azonos vagy hasonló nevű helységek-nél célszerű a megye feltüntetése is. Most az utób-bíró van szó, a megyéről.

Talán kevesen gondoltak még arra, hogy az ország megyéi vajon honnan kapták elnevezésüket. Ezzel a kérdéssel már régóta foglalkoznak a kutatók, s a régi alapítólevelek és egyéb dokumentumok alapján állapították meg a megyék neveinek eredetét.

Higgadt emberek laknak-e Békés megyében, s vajon Heves a temperamen-tumos lakosság szűkebb hazája? Ilyen végtelen el-különülések a tapasztala-tok szerint nincsenek ha-zánk településében, s e két megye sem a lakosság vér-mérsékletétől kapta nevét. A Békés, a Heves, a Szol-nok, a Szabolcs, a Bács, a Borsod neveket magasran-gú személyek viselték, e megyék első ispánjai, akik-re István király ruházta a tekintélyes tisztségeket. A legtekintélyesebb ispán Veszprém, vagy ahogy an-nak idején nevezték, Beszprém volt, mert olyan nagybácsival büszkélked-hetett, mint István király. A kisebb tekintélyű me-gyefőnökök nevét nem örít-e meg a történelem, például Ottó ispánét sem, helyette a nemzetség nagy becsben álló személyiségé-ről, Ottó edesapjáról, Gyórról nevezték el észak-nyugati megyénket.

Sokhelyütt csak hosszas viták után sikerült meg-nyugtató módon tisztázni, hogy a helyi határ, a mezsgye övezte vár kinek, vagy minnek a nevével özi. A régebbi feltevésekkel ellentétben ma már bizto-sra veszik, hogy a Baranya név nem a kaput jelentő braga szóból származik. Előkerült egy okmány, amelyből kitűnik, hogy annak idején élt a környé-ken egy Baranya nevű em-ber, minden valószínűség szerint ő lehetett a megye első ispánja. Komárommal kapcsolatban a vélemény-nyek megoszlanak, hogy a megye a kellemetlen csipé-sű szűnyograj (komár), vagy a hasonló nevű ispán emlékét őriz-e. Egészen világos azonban Csongrád (Csernigrád) és Nógrád (Novigrád) nevének szár-mazása. Mindkettő szláv eredetű, fekete várat, ille-tve új várat jelent.

Hajdú, legifjabb me-gyéink egyike, a hajdúk-tól, Somogy pedig buján termő somtelepeiről kapta nevét, akárcsak Almágy vagy Szilvagy község saját gyümölcséről. Pest megye neve kemencét jelent. Az ország, vagy legalábbis a nyugati országrészek vas-elosztó központja viszont Vas megye volt, ezt a fel-tevést legújabbban megerő-sítette az is, hogy nem-rég kohómaradványokat találtak a megye területén.

Tolna nevének elemzésé-ben a nyelvészek munkája volt a legfontosabb. Ime az eredmény: a név a la-tin teloniumból származik, amelynek többszáma tel-onia, illetve telona. Je-lentése: vámközelő hely. Nem véletlen tehát, hogy a megyében a Vámos család-név sem ritka.

Végül Zala, amely ABC sorrendben az ország utol-só megyéje, nevét tekintve összes megyénk között rangidős. Elnevezését a Zala folyótól vette át, a folyó neve pedig a l'nfog-lalás előtti korból maradt ránk.

Szerző: László

A Balaton — postásszemmel

Most vagyunk a balatoni idény delelőjén vagy mond-hatjuk a csúcsforgalom köze-pén. A rossz idő ellenére eze-kben a napokban érkezik a leg-több nyaraló — vonaton, au-tóbuszon, motorkerék-páron. Csábító lenne a sokfaj-ta, soknyelvű ember nyaralá-sáról írni, mi mégis a mun-kával foglalkozunk, pontosab-ban a postások munkájával. Szaktársainknak a Balaton, a nyár több fogalmat, na-gyobb teherpróbát jelent. Az ő helytállásukról, a postahi-vatalok működéséről szólunk most.

LEPSÉNY

Még nem igazi balatoni nya-ralóhely, de pályaudvari át-arakó és közvetítőhely. A Dom-bóváról és Veszprémből ér-kező balatoni anyag továb-bítója. A modern postahivatal a falu szélén, távol az ország-úttól, árnyat adó platán alján van, olyan, mint egy szép nyaraló. Mellékmondásban je-gyezzük meg, hogy a szép nyaraló télen bizony hideg, üvegfalú természet néhez fűteni. Most azonban távoliak a téli gondok, Lakatos László hiva-talvezetőt és munkatársait a jelenlegiek foglalkoztatják. Az idén a téli időszakhoz képest 15–20 százalékkal növekedett forgalmuk, a pályaudvari hírlap-árusítás pedig 50 százalé-kal nagyobb az átlagosnál. Mindezt az állandó 10 tagú gárda végzi — sok munkával. A többletmunkát benti átcsop-ortosítással oldották meg, és azzal az áldozattal állással, hogy szabadságukat majd csak az idény elmúltával ve-szik ki. Azon viszont már nem tudnak segíteni, hogy a szükségessé kevesebb hírla-pot kapnak. Így például Nép-szabadságból hétköznap 20, vasárnap 30 hiányzik, de ha-sonló a helyzet más lapokkal is. Ez azért is érthetetlen, mert további utazásunk so-rán mindenhol megfelelő újságmennyiséget találtunk.

BALATONVILÁGOS

A Balaton-partot kísé-rő hosszú utcán a modern épüle-tek között ódi házikó: a pos-tahivatal. Krómer Emília hi-vatalvezetővel csak a kézbe-sítoszobában tudunk leteleped-ni egy kis beszélgetésre. Itt van a csomagraktár is. Meg-tudom, hogy nyaranta két tisztí kiségitőt kap, és ez bi-zony szükséges, hiszen a for-galom igen megnő ezekben a hetekben. Az üzletek nagy pénzzel keresik fel, és termé-szetesen az egyéni ügyfélfor-galom is sokszorosra a télnek. Itt az újsággal, képeslappal való ellátottság kifogástalan. A Hírlapkiadó Vállalat meg-bizottja állandó látogató...

BALATONSZABADI

Talán itt van a legigazibb balatoni postahivatal. Azzá teszik az udvarán elhelyezett asztalok, székek, ahol az ügy-felek irhatnak, vagy egyéb postai dolgukat intézhetik. A hivatal dolgozói fiatalok, 20–24 évesek, többen az ország más részéből érkeztek kiségi-teni. Számukra a napi nyolc-órás farsztó munka mel-lett mégis nyaralás az itteni szolgálat, mert sze-gediek, békésiek lévén, más-ként nem jutnának el ilyen hosszú időre a tó mellé. Szol-gálat után természetesen első dolguk a fürdés.

Nemere Gézáé és Pálcsék Éva volt szolgálatban ott jár-tunkkor, de nehéz volt velük szót váltani, mert ha sor nem is állt ablakuk előtt, a felek egymást váltották. Megtudtuk, hogy július 20-ig több képes-lap fogyott el, mint tavaly az egész nyáron, de idejében kap-tak utánpótlást. Megnéztük az újságokat is, hazai lapokból van elegendő, a külföldiekből annál kevesebb. A közelben van egy sátorláb, főleg cseh-szlavák turistákkal. Számukra csak sportújság érkezik, az is mindössze néhány példányban.

SÍFOK

A Balaton fővárosában a postahivatal is forgalmas. Az

idei forgalomnövekedést 20–25 százalékra becsülik. Itt már szép számmal vásárolha-tók az idegen nyelvű lapok, cseh, lengyel, német, osztrák kiadásúak. Sajnos, késedelme-sen érkeznek. Jó kezdeménye-zés, hogy saját autójukon jár-ják Alsó-Bélatelep és Sóstó között a cámpegeket, és így szinte a sátorba viszik az új-ságokat, a bélyegeket, és ve-szik fel a leveleket. Gondol-tak arra is, hogy a külföldiek a bélyegeket nemcsak leve-leik bérmentésére használ-ják, hanem gyűjteményeikbe is szívesen veszik, ezért első-sorban nem a forgalmi bélye-geket árusítják.

Sok szó esett az elmúlt idő-ben még a sajtóban is a ba-latonszéplaki fiókpostá kény-szerű megszüntetéséről. Jú-lius 27-től azonban — bár ideiglenes helyen — ismét működik a hivatal.

ZAMÁRDI

Kirándulásunk utolsó állo-mása. Tavaly sokszor álltam sorba, nemegyszer az utcára

szorulva, a régi postahivatal-ban. A mostani viszonylítás-kor szép, kibővített épület fo-gadott. Csarankó Etelka hiva-talvezető szinte háziasszonyos büszkeséggel vezetett a szép hivatalon keresztül, bizony a feleknek és az ott dolgozók-nak egyaránt kényelmesebb, mint a régi. A forgalom is nőtt a tavalyihoz képest, és mégsem kell már sorbaállni. Jó dolog az is, hogy azok a külföldiek, akik nyaralásuk kezdetén bejelentik, szinte előfizetőként jutnak hozzá kedvenc lapjukhoz. Minden lap bőségesen áll rendelkezé-re, ezért az átutazó autósok is megállnak Ludas Matyiért, Rádióújságért vagy más „hiánycikkért”.

Az egynapos kiránduláson csak impressziókat szerzhet-tünk, de azt hisszük, hogy megállapításunk: a balatoni posták jól végzik dolgukat — helytállnak.

Várai Emil

Emberségből: kitűnő!

Horvátnádálja Vas megyei kisközség. A tavaszi áradások áldozata lett ez év áprilisában. A Pinka-patak árja házakát sodort el, emberek életét fenyegette. A kétségbeesés nem segíthetett, csak a tett. A veszély vállalói között ott volt Vámos Ferenc, a helybéli postahivatal kézbesítője is. Saját házat elvitte az ár, mégis mások javait, életét mentette. Az első napon — április 23-án — szinte pusztá kézzel. Másnap megérkezett a mentőcsónak. Azzal ment tovább, s a vízzel körülfázt házakból, a víz képezte szigetekről lankadatlan erő-vel hordta, ami menthető volt.

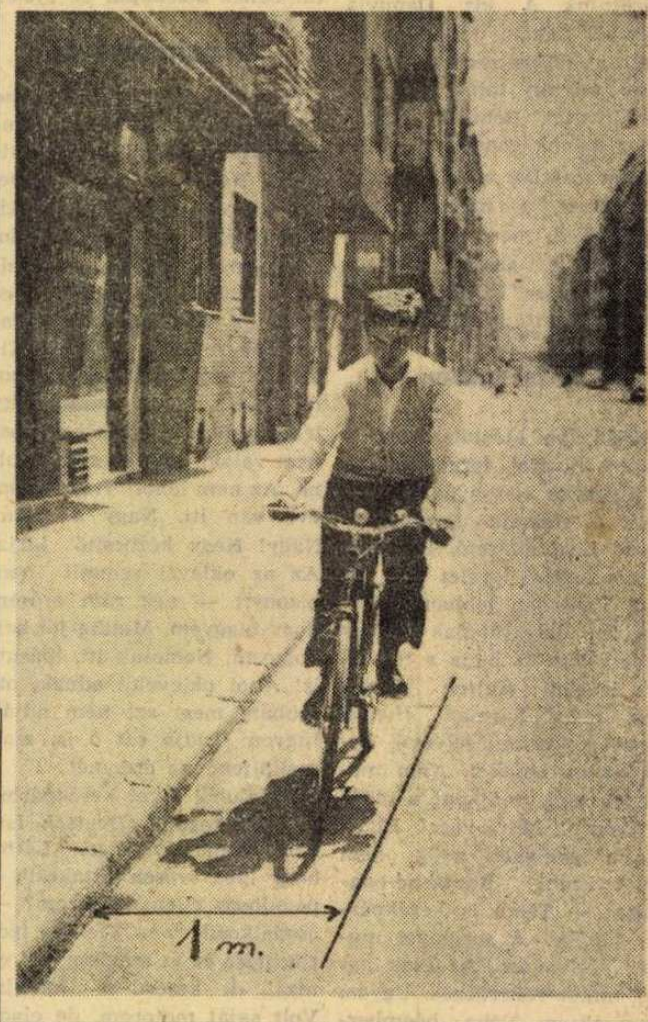
A baj nem jár egyedül! A túlterhelt csónak felborult. Nem gondolt a maga életére. Hátára vette az öregeket és kús-kódve, botladozva vitte őket a biztonságot nyújtó magaslat felé. A partról mindezt látták. Hálálkodásra nem volt akkor idő...

A vesz elmúlt. Vámos Ferenc régi vályogháza helyén két-szobás új családi ház áll. Az állami kölcsön mellett az embe-rek segítségével épültek a falak. Négy gyermek büszkén tekint az edesapjukra, tudták, mit tett és nem hiszik, hogy csak köfelességből! A legbüszkébbek talán apjuk szerénységére. Ha a helyi szervek fel nem jegyzik, ő már hagyta volna feledni, hogy a legnagyobb veszélyben is helyt állt! Azt mondják róla: — „Emberségből jelesre vizsgázott!” Elismeréssel, meg-becsüléssel beszélnek róla — méltán.

Mihályi Józsefné
MB-titkár

Tartsuk be a közlekedési szabályokat!

Kerékpárral a menetirány szerinti jobb oldalon, az úttest szélétől 1 méter távolságon belül szabad csak haladni.

Reklám amerikai módra

Ragyogó neon transzparens hívja fel magára néhány napja az egyébként sötét Dózsa György úton járó figyelmét. Már messziről feltűnik és akik megpillantják, egy új vendéglátóipari kombinátot, vagy legalábbis egy új önkiszolgáló ABC-áruházat sejtene. Gondolatban elismeréssel adóznak a kereskedelem szakembereinek, akik végre felfigyeltek az üzletekkel igen gyárisan ellátott, egyébként szép főútvonalnak erre a szakaszára is.

Közelebb érve azonban csalódással kell tudomásul vennie a belföldi és a szélszámú külföldi honpolgárnak, hogy a nagy fényesség mögött nem valami szálloda vagy étterem, de még csak nem is kereskedelmi egység működik, hanem egy mindezeknél fontosabb objektum. Bár ez az objektum nem szolgálja a fogyasztók érdekeit, mégis rendkívül fontos, hogy legalább a figyelmet felhívja magára, és tudtára adja mindazon halandóknak, akik még nem tudják, hogy ezen a helyen van a „Posta Központi Járműtelep Dózsa Garázs”.

Mindez kb. 40 cm nagyságú betűkkel felírva. Ezenkívül a járda felé kinyúló hatalmas táblával, azon ugyancsak neonbetűkkel (szerencsére valamivel kisebbekkel), „Vigyázat! autókijárat”.

Lenyűgöző méretek az alig 20 méter hosszú homlokzaton, amely szerényen bújkál meg egy háromemeletes bérház árnyékában.

Mindez akkor, amikor közismert a posta kocsiállomás állapota. Az emberek olykor ijedten kapják fel a fejüket, amikor egy már régen nyugdíjas postai gépkocsi pöfög el mellettünk, olyan zajt csapva, mint egy lánctalpas traktor.

Jogosan tehetné fel valaki a kérdést, mi vezethette a járműtelepet ilyen méretű felírat megrendelésére. Kiket akart ezzel elkápráztatni? Saját gépkocsivezetőit? Talán, hogy könnyebben hazataláljanak? Vagy a fővárosi világvárosi kivilágításához kívánt a maga részéről hozzájárulni?

Akár az egyik, akár a másik volt a cél, nem krajcároskodtak, az egyszer bizonyos. Szerény számítás szerint ez a fényzőn alig kerülhetett többé 20–30 ezer forintnál. De megérte. Legfeljebb a gépkocsivezetőknek még jobban kell spórolniuk az olajjal, a benzinnel, a postaszerveknek a kilométerrel és a fuvarórával.

Ungi Tibor

KÖNYVESPOLC

Illés Béla:

AZ ARANYLIBA

Illés Béla egész életművét felölelő összegyűjtött elbeszélések mostani kiadása esemény a könyvesboltokban. Ötvenegy novellát, illetve nagyobb lélegzetű elbeszélést tartalmaz ez a Würtz Ádám ízléses „Illusztrációival” díszített kötet, amely Illés Béla emberöltőnyi, negyvennégy évi (1920–1964) munkásságának gyümölcseit takarítja be.

Illés Béla verbális novellista, akinek egész írói arcképéhez legszorosabban hozzá tartozik az elbeszélő, az anekdotázó, a pergő és cselekményesen mesélő kedv.

A majd csak négy és fél évtizednyi távol átfogó novellákból kirajzolódik az olvasó előtt, mintegy kis mozaikkövekből, egy fél évszázad nagy változásokat hozó körképe. A gyermekkori emlékek világának felidézése után, feltárulnak az emigrációban töltött évek élményei, majd a második világháború mozzanatait, az író katonaelménei. A felszabadulás után írt novellái tömörek és elmélyültek, realitások erőteljes. Ezek közé sorolható híres, nagy hatású írása, a „Guszty-ügy”, amelyben történelmünk egy nagy pillanatát ragadta meg és ábrázolta hiteles, művészi erővel. A „Szása” című remekművű novella a nagyszerű jó barát, Fagyjev alakját példázta.

Illés világa mindig az ember küzdelme, kudarca és sikere. Célja, hogy mindig azt példázza: állítson bár a sors nehéz helyzet elé, az élet mégis szép, érdemes küzdeni. Szilárd emberi meggyőződéséből kicsendül optimizmusa, szinte sugárzik olvasóira. Az Illés-novellák gyűjteménye egy nagy író művészi arculatának, hitvallásának legjellemzőbb vonásait tárja elénk.

Nemeskürty István:

A MESEAUTÓ UTASAI

Nemeskürty István új könyve „A mozgóképnyelvtől a filmművészetig” című könyvének folytatása. A szerző e jelentős filmtörténeti munkája átfogó és hiteles képet fest a magyar film régmúlt másfél évtizedéről, a magyar hangosfilmgyártás és szakirodalom tizenöt évről. Egymás után sorakoznak fel a könyvben a Horthy-korszak sekélyes filmgiccel, amelyeken az ellenforradalom után a közönség „nevelődött”.

A „Meseautó”, a „Kölcsönkért kastély” stb., e korszak filmjeinek elemzésével egy reakciós, hazug világ tükrét tárja az olvasó elé a szerző. A könyv színvonalát nemcsak a megalapozott marxista szemlélet és a tudományos pontosság biztosítja, hanem az élő, olvasmányos hang is. A filmművészet egyre nagyobb tömegeket vonzó hatását nagyon is jól kihasználta a Horthy-korszak: e filmek a politikai reakció, az olcsó és üres hatásadászat jegyét viselték. A délceg huszártiszt, a vonzó, mulató földbirtokos, az érdeklődő vezérigazgató, a suta-mafliá kispolgár mindmegannyi alkalom e fércművek alkotóinak, hogy hamis képet fessenek e korszakról, elkódósítsák igazi arculatát. Nemeskürty István igényes filmtörténeti könyve szenvedélyes hangon elemzi ezt a filmvilágot, megmutatja igazi „kultuszait”, s ugyanakkor majd három évtized távolából a szakember megalapozott áttekintését nyújtja e korszak filmjeiről a mai olvasó számára.

Kolozsvári-Grandpierre Emil: CSENDES RÉV A HÁZTÉTÓN

Különös, humoros regényt kap Kolozsvári-Grandpierre-től az olvasó: ironikus, helyenként kacagató írást, amely életünk nagyon is komoly fonákjait tüzi céljára.

A regény — a szerző immár három évtizede megjelent könyvének, a Dr. Csibáky szerelmeinek folytatása — hőse dr. Csibáky unokaöccse, dr. Olajkár Lőrincnek mai életét és viszonyait tárja az olvasó elé. Olajkár Lőrincet nagy balszerencse éri: kegyetlen sorsa egy vad és nyers könyvívrő leánnyal fűzi össze ezt a tipikusan begyepesedett, naiv aglegényt. Am a történet csak keret a kitűnően szerkesztő író számára, hogy a humor az ironia nyelvén sok mindent elmondjon mai életünk fonákjairól. Kolozsvári-Grandpierre fegyverei a képmutatás, az öncsalás, az ál-szemérmesség és mindenféle sablon ellen irányítják élüket. A szerző sajátos kifejezőeszközei, megértő és megbocsátó, de mégis ítélező ironiája, fanyar derűje, élelátása és frapárs, sokszor borotvaélre állított szituációi, élvezetes stílusa, meglepő ellentét-párai és filozófiája mindmegannyi alkotóeleme könyve sikerének.

Kezdődik a tanítás

Hamarosan vége a nyári vakációnak... Ez nemcsak a gyerekeknek jelent komoly készülődést, hanem a szülőknek is. A gyermekét lelkiismeretesen nevelő szülő együttműködik az iskolával, hisz egy a cél, hogy hazájukat és munkájukat szerető, becsületes, egészséges gondolkodású fiatalokká váljanak gyermekeink. Ehhez néhány tanácsot szeretnénk a kedves szülőknek adni:

Legelőszörban felhívnam a figyelmet arra, hogy minden korosztályú tanuló jó tanulmányi eredményének előfeltétele a nyugodt tanulási lehetőség. Ehhez kiegyensúlyozott, barátságos családi légkör, megfelelő iskolai felszerelések és egy tanulószobát biztosító, a legszükségesebb. A vitatkozás, ideges, hangos beszéd a gyermek érzékeny lelkületére nyomást gyakorol, elvonja a figyelmét a tanulástól, bizonytalan és gátlós lesz. Feltétlenül szükséges, hogy megfelelő tanszerekkel lássuk el gyermekeinket, mert ezek nélkül nem tudja munkáját jól végezni. Egyenrangú igény a tanulószobák kialakítása. Bármilyen kicsi a lakásunk, a gyermek részére biztosítsunk egy sarkot, ahol zavartalanul kirakhatja tanszereit, könyveit és írhatja a leckéjét. Tanulását ne zavarjuk. Leckéírás közben ne hozassunk vele fát a pincéből, ne küldjük vásárolni. A gyermek családi közösségben való foglalkoztatására szükséges van, de arra más időpontot kell találnunk.

Megszívlelendő szabály: Ha a gyermekünk valamit nem tud vagy elrontja feladatát, ne szidjuk, ne alkalmazzunk testi fenytést! Helyette inkább segítsük, bátorítsuk. A gyermek tőlünk, szülőktől várja a segítséget. Ertsük meg helyzetét és máris könnyebben találunk módot a segítségre.

Vigyázzunk a végletekre. A túlzott szigorúságból nem csapjunk át a gyermek pártolásába. A gyenge tanulmányi eredményért ne a pedagógusokat hibáztassuk, különösen ne a gyerekek előtt. Adódik eset, amikor a gyermeknek igaz van, hiszen a pedagógus is tévedhet. Ezt magyarázzuk meg gyermekünknek és a kérdés további részét tisztázzuk a pedagógussal. A pedagógus tekintélyének rombolásával saját gyermekünknek ártunk.

Az első osztályba induló kicsiket nagy szeretettel készítsük elő. Életük fontos állomásához érkeznek. Tehát iskolának kell előtűnik az iskolai élet szépségeit, a tudás hasznosságát. Az élénk gyermekben életreszó bizalmatlanságot ébreszhetünk, ha az iskola fegyverező eszközeivel tjesztjük.

A középiskolás gyermek komoly tanulmányi feladatokkal bírkózik. A jó eredmény sok munkát igényel tőle. Ebben a munkában támogatnunk kell. Az iskolai előadásokat jól kiegészítik a szakkörök. Azonban csak arra a szakköri foglalkozásra írassuk be gyermekünket, amely érdeklődési körének megfelelő. Ne terheljük túl a gyermeket! A különórák — zene, idegen nyelv — a tanulás rovására mehetnek. A szülőnek látnia kell a gyermek teherbírását, és nem törekedhet mindenáron eredményekre.

A szülő sokszor maga is gondolkodni küzd. A haladás változtat a tananyagban és a magasabb követelmények magát a szülőt is feladatokat elé állítják. Saját képzését sem hanyagolhatja el, ha gyermekének eredményre akar segíteni. Igen, tanulnia kell, hogy a nehezebb kérdésekre válaszolhasson.

Villányi Jánosné

Sportvetélkedés — vidámság az Egressy úton

Vasárnap reggel. Benépesedik a Posta Sporttelep. Hagyományos Posta-sportnap van! A néző megszedül, azt sem tudja, hova menjen, melyik pálya eseményét szemlélje. A hangszóró kedvelt slágereket sugároz. A zene időnként megszakad, eredményeket hallunk: „100 méteres férfi síkfutásban első...”, majd újból Ambrus Kyró énekel. Ott az öregfiúk rúgják a labdát...

Valóban, az eredmények? Nincs világcscs, országos csúcs! De a lelkesedés, a hozzáállás, az izgalom „olimpiai” színvonalú. Egyszerűen tömegsport, ahol megmozdul a posta utánpótlás színe-java. Bizonyítékul néhány számadat: az atlétikai selejtezőkben 65 nő és 243 férfi, labdarúgásban 34 csapat 340 fővel, tükében 62-en léptek pályára a bajnoki cím elnyerése reményében. De kézilabda, kerékpár- és tornabemutató is szerepel a valóban dús programban.

A százméteres célnál régi ismerős, híres sportember tevékenykedik, sportirozma a díjakat, időt mér, edzői véleményét alkot magában, László Sándor volt gyalogló-világrekorder.

Ilyenkor mindig elkap a versenyláz. Legszívesebben rajthoz állnék, de... S hogy a kicsik ne maradjanak ki a műsorból, délelőtt a sportklub halljában szórakoznak a szellemes műsoron. Van is nevetés, kacagás, sok kis tenyér csapódik össze a művészek produkcióira.

A délutáni sportesemények sztárja a Budapesti Posta-Pécsi Postás barátságos labdarúgó-mérkőzés. Presztizskérdés! Végére akárhogy akarnak a pécsiek, a budapestieké lesz a babér.

Aztán lecsillapodnak a feladatot kedélyek, kikapcsolódásuként átvonulnak a nézők a kultúrőr színhelyére. Ács Marietta, Hadics László régi kupléi, Csonka Endre énekszámai feledtetik a délutáni esős idő szomorkás hangulatát. Majd újból intenzív

Lipesik Zoltán nyerte a súlylökést

mozgásban kezdenek a fiatalok. Sport a javából: twist, madison, hully-gully, sőt az új tánc, a lepkis...

Néhány nap távlatából, utóhangként Pressmayer Józsefhez, a postánap főrendezőjéhez fordultunk véleményért.

Különbözőbb minőségi színvonal-emelkedéssel nem találkozunk az elmúlt évekhez viszonyítva. A sportnapot egyébként is a tömegsport felindítései érdekelték rendezők. Úgy érzem, ezt a célt elértük. Inkább a nézők számát keveselltem, ami minden valószínűség szerint az esős időjárásnak köszönhető.

Az üzemi sportversenyek eredményei:

Atlétika:
Nők: 100 m: Varga Erzsébet (Javitóüzem) 13,9 mp. Magasugrás: Bognár Erzsébet (Bp. 70-es) 120 cm. Távolugrás: Bognár Éva (PESH) 460 cm. Súlylökés: Tuza Erzsébet (Alközpont) 910 cm. 4x100 méteres váltó: Javitóüzem csapata 64 mp.
Férfiak: 100 m: Dengel Gábor (PEKÖ) 11,8 mp. 400 m: Dengel Gábor (PEKÖ) 56,4 mp. 1500 m: Munka Béla (Rádió TV Ig) 4:39,6 mp. 3000 m gyaloglás: Somogyi Péter (Krisztina) 16:59,3 mp.

Üreg korcsport: 3000 m gyaloglás: Farkas Zoltán (Alközpont) 18:37,4 mp. Magasugrás: Reiner Ödön (Alközpont) 160 cm. Távolugrás: Pergő László (Alközpont) 561 cm. Súlylökés: Ikervári István (Javitóüzem) 10,56 m. 4x100 méteres váltó: Alközponti üzem „A” csapata 49,3 mp.

Atlétikai pontversenyben: 1. Alközpont 1771 pont (Helyközi igazgatóság tiszteletdíját kapta). 2. Javitóüzem 75 pont. 3. Táviróhivatal 54 pont.

A Bp. Postás-Pécsi Postás atlétikai párosversenyben: Nők: Bp. Postás-Pécsi Postás 50:21 pont.

Férfiak: Pécsi Postás-Bp. Postás 45:36 pont.

Az összesített pontversenyt a Bp. Postás nyerte 86 ponttal a Pécsi Postás (86 pont) előtt.

Labdarúgás: „Öregfiúk” csoport: Alközponti üzem.

I. csoport: Javitóüzem

II. csoport: Zavarvizsgáló (Rádió TV Ig.)

Teke:

Férfiak: I. csoport: Szabó Kálmán (Bp. 62-es) 506 fa

II. csoport: Papek Rudolf (Alközpont) 471 fa.

Nők: Végvári Emília (Bp. 62-es) 184 fa.

A legjobb sportmunkát vég-

ző Sportkörök versenyében: 1. Posta Központi Táviróhivatal 1771 pont (Helyközi igazgatóság tiszteletdíját kapta). 2. Ferenc Távbészéző Központ és GAFU 1716 pont (Rádió TV igazgatóság tiszteletdíját kapta). 3. Posta Központi Javitóüzem 861 pont (Távbészéző igazgatóság tiszteletdíját kapta). A legjobb sportmunkát végző sportversenyben:

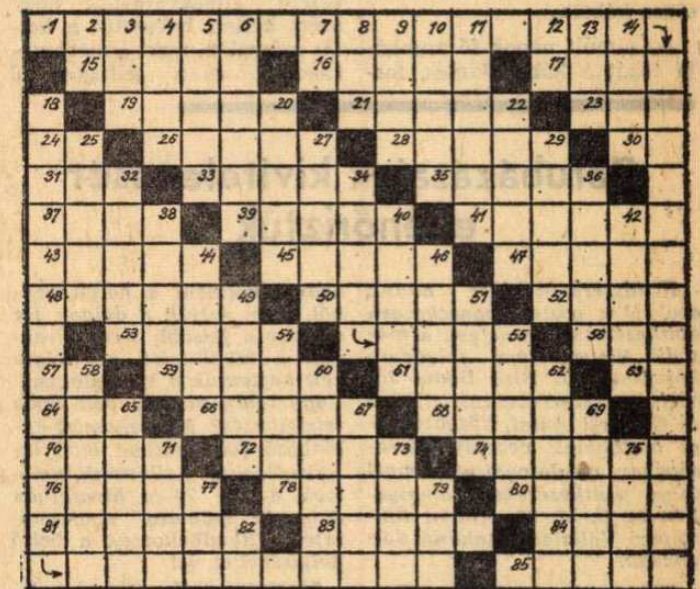
1. Távbészéző Ig. Alközponti üzem 2162 pont (Posta-vezérigazgatóság tiszteletdíját kapta).

2. Rádió TV. Műsz. igazgatóság 951 pont (Bp. igazgatóság tiszteletdíját kapta).

3. PESH 615 pont (Táviróhivatal tiszteletdíját kapta).

Korda Kovács István

KERESZTREJTVÉNY

Vizsintez: 1. Augusztus 20. Alkotmányunk ünnepe. Ez alkalomból az alkotmány paragrafusából idézzük. A Magyar Népköztársaság alkotmánya biztosítja polgárai számára. 15. Angol költő. 16. Ellenségeskedés. 17. HHHHHH. 19. Kanálaz. 21. Szájába vesz. 23. SKE. 24. A függ. 42. első két betűje. 26. Azonos névű leányok. 28. Izesíték. 30. Erdei állat. 31. RÁH. 33. Puccini. 35. Költő. 37. Ilyen „ág” is van. 39. Emlős állat (forró égő). 41. Zsömle is, tészta is van ilyen. 43. Férfinev. 45. Hevületek. 47. Görög sziget (ékh.). 48. Muzsika. 50. Fekete. 52. Fordítva: filmféleségek. 53. Hús pagony. 56. Kuü. 57. Eneklang. 59. A Magyar Népköztársaság Alkotmánya védi (az első kocka kettősbetű). 61. Fotóműsz. 63. „Emel”. 64. Mos betűi. kerve. 66. Étel. 68. Italos. 70. Híres kémnő (Hári). 72. Fogadószo. 74. Baranya m. község. 76. Német város. 78. ....tease. 80. Vissza hívék (l). 81. Légkörrezt (l). 83. Zuhog rájuk az eső. 84. Északi nép? 85. Híres külföldi tánczenekar (Prado).

Rüggöleges: 2. ME. 3. Német város. 4. ...te, semmi olaszul. 5. Érák. 6. Másolat. 7. Indulatsz. 8. Növény. 9. Harc-isten (görög). 10. Csomagol. 11. Nemcsak valódi. 12. Mássalhangzó, ejtés szerint. 13. Tehát. 14. Dísz. 18. A Magyar Népköztársaság alkotmánya kimondja: ennek a

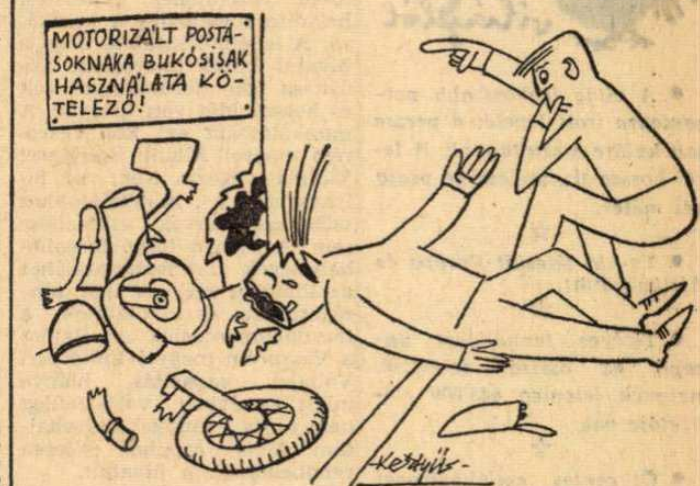
széles körű alkalmazásával kell megoldani a dolgozók egészségvédelmét. 20. Terít. 22. Gyógyszerek. 25. Diderigne. 27. Ennek örül a horgász. 29. Apaállatok. 32. Fél-tucat paripa. 34. A Magyar Népköztársaság alkotmánya szerint ilyen szabadság jár minden dolgozónak. 36. A hal petéi. 38. Sütemény. 40. Rálép (ékh.). 42. Mánkony — görög. 44. Beteg (ékh.). 46. Vágóeszköz készítő. 49. Idegen férfinév. 51. Hulla. 54. Kendős. 55. Idegen becézett leányok. 58. Duna menti község (névelő). 60. Vállas fiú — zsargon. 62. Segítője. 65. Görög szó össze-telekben: gyors, gyorsan kapcsolatos. 67. ....alkodik. veszekszik. 69. óhajto. 71. Fordított fiúnév. 73. Idegen leánynev. 75. ....mintye, bosszúvágy, soha nem felejtés — román. 77. A téli sport. 79. Pal. 82. ZT. Beküldendő: vizsz.: 69. függ: 18, 34.

Beküldési határidő: 1965. szeptember 10.

Lapunk júliusi számában megjelent keresztrejtvény helyes megfejtése: Saját erőből állítjuk helyre az árvíz-károkat — számítunk az emberek öntudatára.

Könyvjutalmat nyertek: Erdős Endre Budapest, Hegedűs Jánosné Rózsaszentmárton, Juhász Miklós Rózsaszentmárton, Payer Imre Pásztó, Schwerlichowszky Endréné Debrecen.

ESŐ UTÁN KÖPÖNYEG

Talán mégis jó az a bukósíksak?

Kesztyűs Ferenc rajza

JÓÜTEMŰ MUNKA ZUGLÓBAN

Az óra fél kettőt jelez, ilyenkor van műszakváltás az új telefonközpontban. A szerelőteremben a brigád valamennyi tagja jelen van: brigádvezető, a brigád vezetője beszél. Beszámolójából megtudjuk, hogy miként alakult az elmúlt néhány nap, mik a problémák és miért érdemel dicséretet a tagság.

A szocialista szerződés megkötésekor a zuglóiak kábelhiánnyal küzdöttek, ez akadályozta a gyors munkát és veszélyeztette a határidő betartását. Ezen segített a Kábelművekkel megkötött szocialista szerződés. Azóta a problémák megoldódtak, a kábelgyáriak leszállították a szükséges kábelt.

Az elmúlt napok fő munkája tehát a kábelbefektetés, for-

málás volt. Hátra van még a teherelosztó kábelezése, amit sürgősen el kell végezni.

A mechanikai és a jelfogós munkálatoknál dolgozik a legtöbb fiatal, akik most ismerkedtek ezzel a szakmával. Ennek ellenére nagyon szépen haladnak és az eredmények is kielégítőek. A „B” oldal kéréseinek munkálatai befejeződtek. Ugyanez mondható el az áramköri munkálatokról is, mert a „B” oldalon levő áramkörök vizsgálatai is 90 százalékosak.

Az értekezleten külön merült fel az a probléma, hogy kettős műszakban dolgoznak. Ugyanis nem olyan rég tértek át erre a formára. A brigádvezető elmagyarázta, hogy azért kellett bevezetni a kettős műszakot, mert a mechanikusoktól és a jelfogósoktól

nem tértek hozzá az áramkörök és a keretekhez. Most az egyik műszakban dolgoznak az áramkörösök, a másikban a jelfogósok. 30 százalékkal nagyobb termelékenységet értek így el. Bár az első napokban zúgolódtak a brigád tagjai, az eredmény láttán azonban megértették, hogy szükség van erre a kettős műszakra.

A két brigád egyesülése óta (BHG és a posta szerelőinek közös szocialista brigádja), javult a kollektív szellem, és minden munkát közösen beszélnek meg, és ha lehet, közösen is végzik el. Az átadásra felajánlott áramkörök vizsgálatát, a hibák kijavítását, a BHG és a posta dolgozói közösen végzik.

Ezen az értekezleten a hibákról is szó esett. Az elmúlt hetekben sok volt a hiányzó, betegségek miatt. Ezt a munkaidőkiegészést hamarosan pótolni kell. Nyár lévén, sokan mennek szabadságra is, ami ugyancsak fennakadást okoz.

A közeljövőben különösen a mechanikus és jelfogós munkacsoportoknak kell igyekezniük, hogy az ütemterv szerinti határidőt betartsák.

Négy hónap van még az átadásig. Ez az idő — figyelembe véve a jelenlegi létszámot — igen rövid. Sőt, az áramkörösöknek tulajdonképpen csak három hónapjuk van, mert november 7-én meg kell kezdeni a próbahívásokat.

Ezen a brigádértekezleten határozat született: a munkaidőt száz százalékosan kell kihasználni, és a fiatal áramkörösöknek a következő szereléseken már önállóan kell dolgozniuk. Természetesen, az idősebb, szakképzetesebb kollégák felügyelete mellett.

Kovács József főművezető örömmel közölte, hogy a posta közös szocialista brigádjának értekezlete Zuglóban. A szavak tényeket, hibákat és eredményeket, megvalósítandó terveket mondottak el. A vállalatok pedig biztosították arra, hogy a szocialista brigád továbbra is tudja tartani azokat a határidőket, amelyeket vállalt.

Igy zajlott le a BHG és a posta közös szocialista brigádjának értekezlete Zuglóban. A szavak tényeket, hibákat és eredményeket, megvalósítandó terveket mondottak el. A vállalatok pedig biztosították arra, hogy a szocialista brigád továbbra is tudja tartani azokat a határidőket, amelyeket vállalt.

(b. gy.)

Ráczalmási György

Balatonfüredi tapasztalatcsere

A Postai Tervező Iroda dolgozói néhány hónappal ezelőtt kezdtek egy tanfolyamot, amelynek célja az elektronikus vezérlésű crossbar központ működésének megismerése. Az elméleti órák után a szakszervezet műszaki — gazdasági szakosztálya kezdeményezésére a szakemberek — mintegy negyvenen — Balatonfüreden megnézték működésben az ország első vidéki elektronikus vezérlésű crossbar központját.

Már az épület külső formája is megragadja a figyelmet. A merész vonalú, modern stílusban épített központ kellemes látvány. Lehoczki László, a központ vezetője fogadja a vendégeket. Aztán Tóth András, a BHG főmérnöke ismertette a crossbar központ működésének alapelveit és bemutatta a gyakorlatban ennek a 800-as kapacitású központnak a működését.

A gyakorlati bemutató után vita volt a látottakról. A szakmai kérdések megválaszolására a jelenlevők kérdéseket tettek fel Rontó Tibor vezérigazgató-helyettes elvtársnak.

Rontó elvtárs beszélt az új rendszerű központok felállításáról, az országos távbeszélő-hálózat problémáiról is. Ez még emelte ennek a tanulmányútnak és tapasztalatcsereének a sikerét.

Volt miről beszélgetni hazafelé az autóbusszon is. Kialakult az egyöntetű vélemény: nagyon hasznos és jó dolog ilyen tapasztalatcsereket rendezni.

R. Gy.

Első oldal illusztrációját készítette:
Bakallár József

POSTÁS DOLGOZÓ

A Postások Szakszervezetének lapja
Szerkeszti a szerkesztő bizottság
Felelős szerkesztő: Bérces György
Szerkesztőség: Budapest, XIV., Cházár András utca 13.
Telefon: 428-777
Kiadja a Népszava Lapkiadó Vállalat, Budapest, VII., Rákóczi út 54. Telefon: 224-619
Felelős kiadó: Gábor Márton, a Népszava Lapkiadó Vállalat igazgatója
Terjesztő a Postások Szakszervezete
Szikra Lapnyomda, Budapest

Terjedő versenymozgalom Győr-Sopron megyében

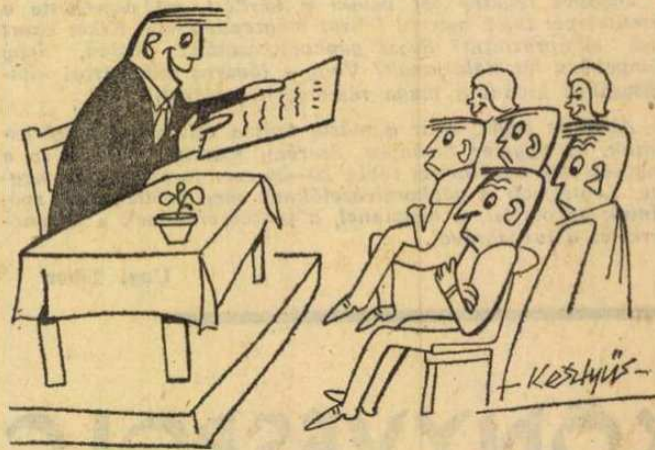
Győr-Sopron megyében az 1964. évi eredmények alapján értékelték a hivatalok, osztályok, munkacsoportok versenymozgalmát. Ennek alapján a kiváló hivatal címet Győr 9. és Ikrény kishivatal nyerte el. A szocialista munka osztálya címmel a Győr 1. hivatal távbeszélőosztályát tüntették ki, a szocialista munka csoportja címet Győr 1. táviró-, és felvételi csoportjának dolgozói érdemelték ki.

Jellemző a növekvő versenykedvre, hogy egyre több a címet többszörösen elnyert szocialista brigád. Így Győr 1-nél az Ifjúsági brigád ötször, a Hámán Kató brigád négyszer, a Puskás Tivadar és a Pártkongresszus brigád háromszor tulajdonosa a címnek. A sokáig lemaradt Győr 2. hivatalnál is három brigád már kétszeres birtokosa a címnek.

Új jelenség, hogy a kishivatalokból, még az egyedülkezelőkből is, kezdenek nevezni a szakma ifjú mestere címért folyó versenybe, így Sopronkövesd, Győr 3., Himód és Tét hivatal.

Nem ilyen jók a versenyeredmények a berendezést építő, karbantartó és fenntartó postaszervíz. A megyei bizottság most arra törekszik, hogy az év során a forgalomhoz hasonlóan itt is megszervezzék a versenymozgalmat és megteremték annak feltételeit.

G. Sz. L.

Most pedig azokat a dolgozóinkat fogjuk megjutalmazni, akiket nem ért baleset

Illusztráció: Kesztöly Ferenc

JOGI TANÁCSADÁS

Az 1965. évi január hó 1-én életbe lépett munkajogi jogszabályok orvosolták azokat a sérelmeket is, amelyek a korábbi munkaviszonyok folyamatoságának megszakadásával keletkeztek. Az Mt. V. 30/C. §-a idevonatkozóan a következőképpen rendelkezik:

„(1) Ha a dolgozó folyamatos munkaviszonya a két évet elérő, kérelmére minden korábban figyelembe nem vett munkaviszonyban töltött idejét be kell számítani, ideértve a 30/A. § (1) és (2) bekezdésében említett időtartamokat is. (2) Csak három évi folyamatos munkaviszony alapján il-

leli meg a dolgozót az (1) bekezdés szerinti beszámítás, ha előzőleg munkaviszonyát a) nem a jogszabálynak megfelelően szüntette meg, b) egy éven belül kétszer vagy többször, illetőleg ilyen évet követő évben akár csak egyszer is felmondással szüntette meg, ide nem számítva a 30. § (2) bekezdés a)-f) pontjában említett esetekben történt felmondást,

c) fegyelmi elbocsátással, vagy bírói ítélettel szüntették meg. (3) Amíg a dolgozó fegyelmi büntetés hatálya alatt áll, beszámításnak nincs helye.”

Világos, félreérthetetlen rendelkezések ezek. Nincs hozzáfűzve semmi olyan felhatalmazás, amely szerint bármelyik munkáltató mellőzhetné a jogszabály imperatívuszát. Vagyis a rendelkezés nem úgy szól, hogy be lehet számítani, ha akarom igen, ha akarom nem.

Mégis a postán sok huzavonával találkozunk a végrehajtásnál. Sok munkatárs talán olyan csodára várt, hogy a postai végrehajtási utasítás majd ellenkező rendelkezést hoz.

Az erre váróknak nem hozott örömet a Po. E. folyó évi 22. számában megjelent végrehajtási utasítás, mert a VU. 7. §-a a fent idézett rendelkezéshöz csak annyit megjegyzést fűz, hogy a rangbér mértékére a beszámítás nincs kihatással. Ez természetesen, mert a VU. nem ellenkezik a magasabbrendű jogforrás rendelkezésével, az az utasítás viszont, amely a rangbér változtatására utal, megfelel a 9/1964. XII. 24. MÜ. M. sz. rendelet idevonatkozó rendelkezésének, ami szerint a beszámítás nem érinti a bérezésre vonatkozó szabályokat.

Mivel még sok szaktársunk ügyét nem intézték el, a korábbi munkaviszonyuk beszámítását kérik, akik még eddig nem kérték. Ha pedig kérték, de választ nem kaptak, a szakszervezeti bizottságuk útján sürressék meg.

A fenti jogszabály szerinti időbeszámítás pótszabadság szempontjából 1965-től, jubileumi jutalom tekintetében pedig legkorábban 1967-től vehető figyelembe.

Kiss-Bérces

J. L.

Beruházásaink kivitelezését ellenőriztük

Rendszeresen hírt adunk azokról a postai vonatkozású építkezésekről, amelyek a második öt éves terv folyamán készülnek el. Bíró Bódis József, szakszervezetünk titkára és Gyimesi Antal, közigazdász, az osztályunk vezetője társaságában meglátogattuk a most folyó építkezéseket, amelyeken az E. M. 23. Állami Építőipari Vállalat munkásai dolgoznak.

Először a Budapest 70-es postahivatalba látogattunk, ahol mintegy nyolcmillió forintot feljuttatást munkát végeznek — három éve. Kezd kialakulni a hivatal homlokzata, elkészült a pályaudvari oldalon a korszerű műanyagtetős rakodótér, s egyéb munka. Azonban több kifogás merült fel a minőséget illetően. Az orvosi rendelőt például kifestették, de már hull a „fal”. Amikor pedig a vakolat nagy darabokban hullott a mennyezetelekről, bukósíkokat húztak az emberekre, postásokra, építőkre egyaránt. Azonban az ebédelőben mégsem illik bukósíkokat ülni az asztalnál. (Nincs is annyi bukósík!) Nemrégiben történt: nyolcvan kilónyi vakolat zuhant le, s csak a véletlenesen mulott, hogy nem történt komolyabb baj. Meg aztán lassan elfogynak a milliók, s a hivatal belső részeinek rendbehozására nem jut. Az irodákban már a téglák is kiesnek a falból.

Ezek után csodálkozunk azon a jelentésen, amelyet a Budapesti Postaigazgatóság készített az építkezésekkel kapcsolatban a Vezérigazgatóságnak, s benne: „különösebb kifogás nem merült fel...”

Voltunk a Budapesti Postaigazgatóság építési osztályán is. Beszéltünk Balla és Mudin szakértársakkal, akik tudtak a fenti hibákról. Azzal melegeztették, hogy a hivatal nem

akar kiköltözni a helyiségekből. Nem értjük a dolgot. Ha egyszer a felsőbb szerv elrendeli a kiköltözést, azt végre kell hajtaniuk a hivataloknak. Vagy talán nem is volt ilyen rendelkezés? Mindenesetre különböző folyamatban levő intézkedésekről hallottunk, amelyek a Bp. 70-es hivatalban dolgozók számára megnyugtatók. Rendbehozzák a belső helyiségeket is!

Meglátogattuk a zuglói lakásépítkezést is. Az anyagtakarékossággal, minőséggel és munkafegyelmével kapcsolatos észrevételeinket közöltük az építésvezetőkkel.

Budaörsön munkásszállást építenek, szintén a huszonhármassal. Itt már nagyobb rendet tapasztaltunk, mint az előző munkahelyen. E szállás 240 férőhelyes lesz, elkészülésének határideje: szeptember 30. Vajon meglesznek-e időre?

— Megleszünk. Rendet és fegyelmet tartunk. E kettő nem járhat külön utakon — mondja Oldal Sándor művezető és Szeltner József technikus.

Szakszervezetünk vezetői a beruházások kivitelezésének ellenőrzése során tapasztaltakat megtagadkoztak az illetékes Építőipari Vállalat vezetőivel és a Postavezérigazgatósággal is.

EGÉSZSÉGÜGYI ÉS MUNKAVÉDELMI SZEMLÉNK

Csak jövőre lesz rend Veszprém 1-ben Miért csapott kétszer be a villám Csepelen?

A Postás Dolgozó júniusi számában Ki a felelős? cím alatt tettük szövé a Veszprém 1. postahivatalban tapasztalt áldatlan munkakörülményeket. Választ vártunk a Soproni Postaigazgatóságtól. Kirkovits István, a Soproni Postaigazgatóság vezetőjének fejlesztési helyettese válaszolt a kritikára. A levélből kitűnik, hogy a hivatal külső tatarozása, felújítása igen körülményes volt és hosszú időt vett igénybe. A munkálatokat az EM Veszprém megyei Állami Építőipari Vállalat végezte. Nem volt folyamatos a munkálatokhoz szükséges tervek elkészítése sem. A szóban forgó forgalmi helyiségek rendbehozatalához az illetékes szervek már hozzájárultak és elkészültek a tervdokumentációk is. Sajnos a Veszprém megyei Építőipari Vállalat kapacitás hiánya miatt ez évben valószínűleg nem tudja a munkát végrehajtani. Jövőre azonban teljesen rendbehozzák a hivatalt.

Csepelen vagyunk. Az 1-es számú nagyhivatalban. Örjartunkat Paróczai Ferenc hivatalvezető és Bartha Gyula

szb-titkár társaságában tartjuk. Sajnos, az előző negyedévi munkavédelmi és egészségügyi szemle jegyzőkönyvét nem tudják előadni. Az egyik íróasztalban fekszik, de gazdájának egyéb irányú dolga akad. Mondják, hogy tavaly télen a fűtésre sok volt a panasza. Rossz volt a fűdőkazán is. Azaz még ma is rossz — de javítják. Idősebb is. Május óta sem a női, sem a férfi fürdőben nem tudnak meleg vizet adni. Ha már a fürdőnél vagyunk, tegyük szövé: a fűtől készült lábrácsokat láttunk a zuhanyozó alatt. Nem higiénikus ez! Fertőző betegségek forrása! Sürgősen ki kell cserélni műanyag lábrácsra. Jó néhány helyen hiányoznak a csempek is. A férfi WC-ben izléstelen vaktükör éktelenkedik. Kicséreléséhez csak néhány forint-ra van szükség. Voltunk az étkezőben is. Az idő: 14.15. Két kézbesítő ül az asztal mellett, eszik. Még hárman nem ették meg az ebédet. Ezt onnan tudjuk, hogy az asztalon három tányér, s benne a kihűlt étel. Nem valami higiénikus. A tisztiorvos — ha tudomást se-

rezne erről — a hivatalvezetőt büntetné meg. A leszámláló és kiosztó helyiségek ablak melletti falára egy ócska lámpaernyőt szegeztek — papírhulladéknak. Nem lenne jobb egy szemétkosár?

Munkát könnyítő javaslat is elhangzott ottjártunkor a kézbesítőteremben. A kiosztó ablakok előtt ugyanis keskeny deszka húzódik végig pultként. Javasoljuk, hogy az ablakok elé csuklós pánntal szereljenek fel deszkákat, hogy a küldeményeket átvevő kézbesítők könnyebben dolgozhassanak. A hivatalvezető a javaslatot elfogadta, hamarosan meg is valósítja.

Eddig azokról a problémákról beszéltünk, amelyek megoldása a helyi vezetőkön múlik. Beszéltünk azokról a hibákról is, amelyek a felsőbb szerveket, illetve a Budapesti Postaigazgatóság lelkismerejét terhelik. Hallottuk, hogy hamarosan általános tatarozás, felújítás kezdődik itt. Nem árt felhívni a figyelmet arra, hogy a felvételi teremben, nyáridőben kibíratatlan a meleg, szellőző kellene ide. Lát-

tunk ajtókat, amelyek körül lehullott a vakolat, s éppen csak hogy nem dől ki a tok a falból. A felvételi terem az első látásra impozáns képet ad, csak nem szabad felnézni. Egy négyzetméternyi területen beázás éktelenkedik a mennyezeten. A hatalmas ablakok függönymegoldása is kezdetleges. Nem lehet elhúzni, csak összecsavarni. A legnagyobb hiba azonban az, hogy kétszer is belecsapott a közelmúltban a villám a hivatalba. Hogy miért? Rossz a villámhárító.

Már kijelentettem, hogy nem vállalom felelősséget, ha valami baj lesz a rossz villámhárító miatt — mondja a hivatalvezető. Igaza van! A felelősség a Budapesti Postaigazgatóságra.

Végezetül még egy észrevétel: az udvari rész ereszcatornái az idők folyamán tönkrementek. Következmény: az emeleti falrész teljesen átmedvesedett.

Várjuk a Budapesti Postaigazgatóság érdemestől intézkedésről szóló választát.

• A világ leghosszabb pergameire írott levelet a perzsah küldte a szultánnak. A levél hossza tíz, szélessége pedig hét méter.

• Tv-híd létesült Európa és Afrika között.

• Tíz éves fennállását ünnepli az osztrák televízió, melynek jelenleg 648 000 előfizetője van.

• Öt centes emlékbélyeg bocsátanak ki az USA-ban az elhunyt Stevenson emlékére.

Sz. L.